

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, ἐκτὸς τῶν ὑπερδεκασχιλίων ἀξιολογωτάτων ἐντύπων βιβλίων, κέκτηται καὶ περὶ τὰ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χειρόγραφα, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ τινὰ ἔγγραφα, ἅτινα πάντα, ἔντυπα καὶ χειρόγραφα, μετὰ τοῦ καλλιπρεποῦς ἰδιοκτῆτου μεγάρου τοῦ Συλλόγου, κατέχει νῦν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1923, μὴ ἀποδώσασα εἰσέτι ταῦτα εἰς τοὺς δικαιούχους Ἑλλήνας.

Κατάλογος τεσσαράκοντα καὶ τριῶν ἐκ τῶν χειρογράφων τούτων ἔδη-
μοσιεύθη ἐν σελ. 76-130 τοῦ Παραρτήματος τοῦ Κ'—ΚΒ' τόμου τοῦ
Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1892 ὑπὸ τὴν ἐπιγρα-
φὴν: «Κατάλογος τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ χειρογράφων
βιβλίων, συνταχθεὶς ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως. Μέρος Α'». Ἄγνω-
στον εἶναι ἂν ὁ Α. Π. Κεραμεὺς συνέταξε κατάλογον καὶ τῶν ὑπολοίπων
βιβλίων, ὧν ἱκανὰ περιήλθον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Συλλόγου μετὰ τὸ 1892.

Ἡμεῖς, κατὰ παράκλησιν τοῦ Φιλολ. Συλλόγου, συνεχίσαντες τὸ ἔργον
τοῦ ἀοιδίμου Κεραμέως, ἀπὸ τῆς 18 Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ
1918, περιεγράψαμεν πάντα τὰ ὑπόλοιπα χειρόγραφα βιβλία, πλὴν τῶν
Τουρκικῶν, ἐν τῷ κατωτέρῳ καταλόγῳ ἡμῶν, ὅστις, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συλ-
λόγου, θὰ ἔδημοσιεύετο εἰς τὸ Περιοδικὸν αὐτοῦ, οὗ ἀτυχῶς ἡ ἔκδοσις ἀνε-
στάλη. Δὲν ἔθεωρήσαμεν δ' ἀπόσκοπον ὅπως ποιήσωμεν καὶ προσθήκας
τινάς ἐπὶ τοῦ προδημοσιευθέντος καταλόγου τοῦ Π. Κεραμέως, ἀναφερομέ-
νας κυρίως εἰς τὸ σχῆμα τῶν βιβλίων ἃ περιέγραψε, καὶ εἰς μικράς τινὰς
παραλείψεις.

Α'.

Προσθήκαι καὶ παρατηρήσεις εἰς τὸν συνταχθέντα ὑπὸ Α. Παπαδοπού-
λου Κεραμέως Κατάλογον τῶν χειρογράφων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

Ι.

(0,29 1/2 × 22 1/2).

Ἐντὶ Γεώργιος Καρύκας ἀναγινώσκεται: «Γεωργίου Καροῦκᾶ.» — Στά-
χως βυρσίνη.

2.

(0,30 × 0,22).

Ἀκέφαλον καὶ κολοβόν. Στάχωσις ἐκ σανίδων περιβεβλημένων βύρση. «Εὐρέθη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Σχολῆς Θεραπειῶν ἀρ. 2.» Ἐν σελ. 1 «Ἐὸ Δέρκων Νεόφυτος 1865†».

3.

(0,28 1/2 × 0,21).

Πινακίδες ἐκ σανίδων μετὰ μεταλλίνων ἐν ταῖς γωνίαις ἐλασμάτων Ἐνδον τῆς ἀ' πινακίδος «Ἐὸ Δέρκων Νεόφυτος 1873 ἀρ. 3».

4.

(0,24 × 0,17 1/2).

Στάχωσις χαρτίνη. Ἐν παραφύλλῳ 3 «Ἐὸ Δέρκων Νεόφυτος 1872 ἀρ. 4».

5.

(0,17 1/2 × 0,13).

Στάχωσις ἐκ ξύλου· λείπει ἡ πρώτη πινακίς· πιθανῶς προσφορά τοῦ Δέρκων Νεοφύτου.

6.

(0,22 × 0,17)

Ἡ σφραγίς: «Χριστόφορος Ἱερομόναχος»· καὶ ἐν τῷ μέσῳ Τουρκιστὶ τὸ αὐτό. Διορθωτέον: Δέκα προφητειῶν, ἀπὸ τῶν ἐτῶν 1621 - 1630. Στάχωσις βυρσίνη.

7.

(0,21 × 0,15).

Διορθωτέον: «Ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀοιδίου ἀρχιερέως Ἐφέσου Μακαρίου τοῦ Βαλλασάκη. β') δεδώρηται τῷ Χ. Βασιλείῳ Δημητριάδῃ». Στάχωσις βυρσίνη μετ' ἐπιχρῶσων ἐπιτυπωμάτων.

8.

(0,21 1/2 × 0,16).

«Παρναξίας Νεοφύτου καὶ τόδε». Δωρεά: «Ἐὸ Δέρκων Νεόφυτος 1872 ἀρ. 8». Στάχωσις βυρσίνη.

9.

(0,21 1/2 × 0,16).

Ἐντὶ Δέρκων γρ. Χίου. «Ὁ Χίου Νεόφυτος 1857, ἀρ. βιβλ. 92». Στάχως βυρσίνη.

10.

(0,21 1/2 × 0,16).

11.

(0,21 × 0,16 1/2).

Προσθετέα ἐν ἀρχῇ τῆς σελ. 95 β': «1. Ἐπὶ ἀντι(γράφου) τοῦ Λογοθ(έτου) Γε:» Ἰωάσαφ Πατριάρχου γράμμα ἐπικυρωτικὸν τῆς ἐπὶ Πατριάρχου Διονυσίου ἀποφάσεως περὶ τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς ὑπεραγίας θ(εοτό)κου τῆς Ἐλεημονήτριας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Κῶ... δεδωκότος αὐτὸν τὸν ναὸν τοῖς ἐκ τοῦ γένους τοῦ Τρικλινάρους καταγομένοις γαμβροῖς τοῦ Σαραντινοῦ καὶ τοῦ Ἀντωνίου Παπᾶ Γιλιάμου καὶ τοῦ Παπαδημήτρη... Ἐρχὴ «Οὐδὲν οὕτως εὐλογόν τε...» Ἐγράφη τῷ ἔτη λξε' (=1557). Στάχως βυρσίνη. Ἐκ τῶν τοῦ Δέρκων Νεοφύτου.

12 καὶ 13.

(0,21 × 0,15).

14.

(0,21 × 0,15).

Ἐκ τῶν τοῦ Δέρκων Νεοφύτου. α) Προτέτακται ὁ τοῦ συγγραφέως πρόλογος γραφεὶς τῷ μηνί [1756] Μαΐου ε'.

15.

(0,19 × 0,14).

Στάχως βυρσίνη.

16.

(0,20 × 0,15 1/2).

Στάχως βυρσίνη μετ' ἐπιτυπωμάτων.

17.

(0,21, 0,16).

2. Ἀδήλου διάλογος· πρόσθετος· εἰς δεκαπεντασுλλάβους. Στάχως βυρσίνη.

18.

(0,22 × 0,16).

Στάχσις βυρσίνη ἐπὶ σανίδος μετ' ἐπιτυπωμάτων καὶ θηλυκωτῆρος.
«Ἐκ τῶν τοῦ Δέρκων Νεοφύτου 1876 ἀρ. 18».

19.

(0,21 × 0,15 1/2).

δ) «Συνεσίου τοῦ σοφωτάτου ἐξήγησις ἐρμηνευθεῖσα παρὰ τοῦ σοφολογιωτάτου ἁγίου Διδασκάλου κ^{ου} κ^{ου} Δανιὴλ Πατιμίου Κεραμέως». Ἐν τῇ πινακίδι «Κτῆμα ἔμοῦ τότε πέφυκε Κοσμᾶ Παναγιωτάδοιο. | Ἦδε βίβλος Κοσμᾶ Παναγιωτάδοιο πέλει».

20.

(0,21 1/2 × 0,16 1/2).

Ἐντὶ τοῦ ἐν τῇ σημειώσει «ἐκ τῶν τοῦ Κωνσταντίνου Μύτισον» ἀνεγνωμεν Κωνσταντίνου Σούτσου. Στάχσις βυρσίνη.

21.

(0,22 1/2 × 0,17).

Ἐντὶ τῷ Χίου Νεοφύτου 1858. Ἀστάχωτον.

22.

(0,22 × 0,15).

Πρόσθεσις: β) «Σημειώσεις εἰς τὴν ἱστορικὴν σειρὰν τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου». Στάχσις περιβεβλημένη ὀθόνη.

23.

(0,20 1/2 × 0,15).

Ἀστάχωτον.

24.

(0,22 × 0,16).

Ἐν τέλει ἀναγινώσκονται τάδε: «Ἔτοτο το βιβλιον ἡνεὶ του αγίου νκου τουτου καὶ ὑτις το ὑστερησι νὰ ἔχι τας ἄρας καταρὰς τὸν τριακοσίον δεκα και ὄκτο θεόφόρον πατερόν τὸν εν νικαίας σιν(οδ)ου κε νὰ ὕ αφορισμενος ἔκ στόματος τοῦ πανιεροτατου υμων Πάρθενιου πάρεξ και ἔμου του ἀμάρτλόλῳ Ἄντονίου νερέος». Στάχσις ἐκ σανίδος περιβεβλημένης βύρση.

25.

(0,21×0,16).

Ἐν σελ. 121^β στίχ. 6. Προσθετόν: 5) Ἐν τῇ τελευταία πινακίδι προσκεκόλληται ἐπιγραφή ἀντιγραφεῖσα ἐκ λίθου κεφαλαίοις γράμμασιν ἀρχομένη δὲ «ΟΣ ΧΑΡΩΝΟΣ» ἐκ στίχων 16 ἀποκειμένη «ἐπὶ μαρμάρου ἐν τῷ νόρθηκι τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου Μεστῶν ἐν Χίῳ» κατὰ σημείωσιν τοῦ Χίου Νεοφύτου τῷ 1858, εἰς ὃν ἀνῆκεν ὁ κῶδιξ.

26.

«Ὁ Δέρκων Νεόφυτος 1876 ἀρ. 26». Δὲν παρετηρήθησαν ὑπὸ τοῦ Παπαδοπούλου Κεραμέως τὰ ἐν τῷ κώδικι τούτῳ, φυλ. 203^β, γεγραμμένα καταλογάδην νεωτέρῳ χειρί, πιθανῶς κατὰ τὸν 15' αἰῶνα.

*«Που θε να μαθι γραματά να μαθι μίθόλόους
θελὸν πόλες ηπομονες θελυ πολες ημέρες
θελὸν προστό δυδάσκαλο δυναράά ἡς τας χηρας».*

Κατωτέρω δὲ τῇ αὐτῇ χειρί: «εμης ηκόσιτεσερης ἡ ἀδελφι ουλο το κοσμον εγρισαμε κέ οτης μας εχορτασε ραβδες τον εχορτασαμε».

27.

(0,15×0,10^{1/2}).

Φυλ. 219. Στάχωσις βυρσίνη μετ' ἐπιτυπωμάτων καὶ θηλυκωτήρων.

28.

(0,15×0,10^{1/2}).

Σελ. 318. Στάχωσις βυρσίνη.

29.

(0,16×0,11^{1/2}).

30.

(0,28×0,19).

Ἐν σελ. 123^β στίχ. 30 ἀντί: «καὶ προσκυνητοῦ τοῦ ἡμετέρου δεσπότη» ἀναγινώσκεται «καὶ προσκυνητοῦ ἡμῶν δεσπότην...»

31.

Στάχωσις βυρσίνη.

32.

(0,21 × 0,16).

Ἐν σελ. 124^α στιχ. 17 προσθετόν: «Ἐν τῇ κάτω ᾠδῇ τῆς σελίδος ταύτης, «ἐκ τῶν τοῦ Πελαγονίας Νεκταρίου τοῦ ἐκ Μουντανίων» εἶτα δὲ δι' ἄλλης χειρὸς «ἦδη Προύσης Κωνσταντίνου». Στάχωσις βυρσίνη. Ἐπίχρυσον ἐν τῇ κόψει τῶν φύλλων.

33.

(0,21 × 0,15).

Σελίδες γεγραμμέναι 387.

34.

(0,29 1/2 × 0,20).

Ἐν σελ. 124^β στίχῳ 32 ἀντὶ Ἑμμανουὴλ ἀναγινώσκεται: «Δημητρίου τοῦ Ἰωαννίδου» ὃς καὶ δῶρον ἐκεῖνο τῷ Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγῳ ἔδωκε τῷ 1870. Ἐσταχῶθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου.

35.

(0,24 × 0,18).

Ἐπίσης καὶ ἐνταῦθα διορθωτέον τὸ Ἑμμανουὴλ εἰς: Δημητρίου τοῦ Ἰωαννίδου, 19 Αὐγούστου, 1870.

36.

(0,16 × 0,11).

Στάχωσις βυρσίνη.

37.

(0,24 × 0,18).

38.

(0,15 × 0,11).

Ἐν σελ. 125^α στίχ. 38 γραπτέον «τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου Βησσαρίωνος». Εἶτα ἐν ἀγράφῳ σελ. 2. ἀναγινώσκονται «Ἐγὼ ὦ Ανανίας τάχα καὶ προτοσίγγελος τὸ μαρτηρο ὡς βεβρον καὶ ἔχο τὸ καὶ διαβασιμένον».

39.

(0,21 1/2 × 0,16 1/2).

Ἐνταῦθα λήγουσιν αἱ μικραὶ ἡμῶν προσθήκαι ἐπὶ τοῦ καταλόγου τοῦ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως ὅστις φθάνει μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 43 τῶν χειρογράφων, καὶ ἦδη ἐρχόμεθα εἰς τὸν ἡμέτερον κατάλογον.

B'.

[1] 44.

Χαρτῶν 0,31×0,20. Αἰῶνος XVIII (σ. 1000).

1 (σ. 1 - 114, 187, 370, 860 - 862, 866, 890 - 894, 901 - 939). *Μελωδία* διὰ σημείων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς *ᾠμάτων Τουρκικῶν*, γεγραμμένων δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων.

2 (σ. 115 κ. ἑ.). *Ἐκκλησιαστικά μέλη ποικίλα*. Ὄνόματα μελωδῶν ἀναγράφονται τάδε: «Μανουὴλ τοῦ Χρυσάφη» (σ. 192, 193), «Κουκουζέλη» (σ. 128, 882, 980), «Καμπάνη» (;) (σ. 547). Τὰ ἀπὸ τῆς σ. 943 κ. ἑ. φύλλα προσετέθησαν βραδύτερον, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς μέλη ἐγράφησαν δευτέρᾳ χειρὶ, τὰ δὲ δύο τελευταῖα φύλλα (σ. 995 - 998) τρίτη νεωτάτη χειρὶ σημειώσασθαι τάδε: «Ἐκ τῶν ὑποσημειώσεων τοῦ διδασκάλου Χουρμουζίου». «Ἐγγραφή παρὰ Γεωργίου Β.»

3 (σ. 282 - 283). *Ἱατρικὴ ὕλη* λατινιστί. α') «*Origo Medicinae ej(us) G(raeca) Historia*». (Σημειώσεις κεφαλαιώδεις). β') (σ. 298). «*Actio ventriculi in ingesta*». γ') (σ. 300 καὶ 301) «*Excerpta Margraviana. De Ma(rgraviana) Medica*». δ') (σ. 931 καὶ 937) «*Notaria*» (Ἱατρικαὶ τινες συνταγαί, γραφεῖσαι τῇ αὐτῇ καὶ τὰνωτέρῳ γραφάσῃ χειρὶ τῷ 1717. — Ἐν ἀρχῇ τῆς σελ. γ' τῇ αὐτῇ χειρὶ. «*Lugduni Batavorum A(nno) 1717*».

Ὁ κῶδιξ ἔσταχωμένος διὰ ναστοῦ χάρτου καὶ περιβεβλημένος λευκῇ βύρσῃ μετ' ἐπιτυπωμάτων ἀχρόων, ἀρχικῶς ἄγραφος, ἀνῆκεν ἱατρῷ τινι διατρίβοντι ἐν Ἐσπερίᾳ, ὃς καὶ ἠρίθμησε τὰς 942 σελίδας ἀγράφους, σκοπῶν ὅπως ἀποθησαυρίσῃ ἐν αὐταῖς ὕλην ἱατρικοφαρμακευτικὴν κ.τ.τ., ὡς φαίνεται ἐκ τε τῶν ἀνωτέρω σημειωμάτων καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ τῆς θαχιαίας βύρσης «*A(PPA)R(ATIO) Physico... Chémico - Medico - Theoretico-Practica accedunt... Medico Chirourgica*». Εἶτα δὲ περιῆλθεν ἱεροψάλτῃ τινί, ὃς ἔγραψε τὰ ἐν αὐτῷ μέλη.

Ὁ κῶδιξ ἔχει ἀγράφους σελίδας ἐν συνεχείᾳ 52 - 56, 61 - 68, 75 - 76, 88 - 93, 95 - 105, 194 - 281, 284 - 297, 302 - 369, 371 - 417, 851 - 860, 863 - 865, 867 - 889, 893 - 900 καὶ ἄλλας ἐν τῷ μεταξὺ μεμονωμένας περὶ τὰς δώδεκα.

[2] 45.

Χαρτῶν 0,20×0,14. Αἰῶνος XVIII (σ. 114).

[*Κωδινοῦ περὶ τῶν ὀφθικίων τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας*].

Ἀρχὴ ἀκέφαλος (σελ. 3). «Ὁ πρῶτος ἀπὸ πρωτοσεβαστοῦ» [Κεφ. Β'].

Τέλος «τὸ τί δεῖ γενέσθαι». [Κεφ. ΙΓ΄. Πρβλ. Κωδικοῦ Patrolog. Gr. Migne Tom. CLVII, Κεφ. Β΄—ΙΖ΄].

Ὁ κώδιξ φέρει ἀνορθογραφίας τινάς. Ἐν τέλει τέσσαρα φύλλα ἄγραφα, τοῦ γραφέως μὴ ἐξακολουθήσαντος τὴν ἀντιγραφὴν. Ἡ στάχσις τοῦ κώδικος κατεστράφη.

«Ἐκ δωρεᾶς Μάρκου Μαρσάν».

[3] 46.

Χαρτῶν 0,23×0,17. Αἰῶνος XVIII (φ. 32).

1 (φ. 1^α). «Ἐξήγησις τῶν τετραστίχων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου». Προηγείται «Προοίμιον» ἢ «Σχόλιον» Ζαχαρίου ἱερέως (φ. 1-2^α). Εἶτα «Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Ζωναρά» ἐρμηνεῖα τοῦ ἐπιγράμματος τῶν τετραστίχων.

2 (φ. 2^α). «Νικῆτα τοῦ καὶ Δαυὶδ δούλου Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστοῦ) τοῦ φιλοσόφου Ἑρμηνεῖα τῶν τετραστίχων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἄτερ τῆς ἐρμηνείας τῆς α^{ης} καὶ θ^{ης} καὶ ι^{ης} γνωμολογίας, ἢ ἐνι τοῦ Ζωναρά».

3 (φ. 29^α). «Ἐκ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ὀλίγη σύνταξις, καὶ μερικὰ σχόλια εὗρεθέντα ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐμμέτρων στίχων». Ἄρχ. «ἜΩ Χ(ριστ)ὲ βασιλεῦ». Τέλος «ὄντες πρότερον ἀγαθοί».

4 (φ. 31^α). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντα περὶ τῆς ὑπακοῆς, τοῦ κοντακίου τοῦ ὄρκου, καὶ τοῦ ἐξαποστειλαρίου. Πόθεν ταῦτα ἐκλήθησαν». Ἄρχ. «Σὺ μὲν αἰεὶ σπεύδεις». Τέλος «εἶναι δοκεῖ ἀσφαλέστερον».

Ὁ κώδιξ περιβέβληται παχεῖα βύρση ἐξ ἄλλου κώδικος ληφθείση.

Ἐκ δωρεᾶς Χρ. Παπαδοπούλου Νικομηδέως.

[4] 47.

Χαρτῶν 0,22×0,17. Αἰῶνος XVIII (φ. 120).

1 (φ. 1^α) «Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως. Εἰς φιλοσοφίαν προδιοίκησις, προοίμιον, ὅποῖον τὸ τῆς φιλοσοφίας ἀξίωμα». Τέλος (φ. 27^β). «Περὶ τῆς τάξεως τῶν μερῶν τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης». [Ἐκδόσεως Βενετίας 1779 σελ. 44]. Ἐν τῇ ᾧ ἐρμηνευτικαὶ τινες σημειώσεις ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ Κορυδαλέως.

2 (φ. 28^α). «Τοῦ σοφωτάτου Ἀλεξάνδρου Μαυροκοράτου, Σύνοψις τέχνης ἠθροικῆς κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν». Τέλος κολοβὸν «μάλιστα δὴ κάλλους ποιητικά εἰσιν».

3 (φ. 66^α). «Περὶ τῶν τῆς ψαλτικῆς σημαδείων, καὶ ἐτέρων χρησίμων, καὶ τῆς τούτων ἐτυμολογίας Γαβριὴλ Ἱερομονάχου». Ἄρχ. «Περὶ τῆς προκειμένης ὑμῖν ὑποθέσεως». Ἐν φ. 77^α ἐρμηνεῖα περὶ τοῦ τερερέμ καὶ ἀπόδειξις παρὰ διαφόρων διδασκάλων ὅτι καλῶς καὶ εὐλόγως ψάλλεται... Ἐν τέλει

δὲ (φύλ. 81^α) «1721 — Νοεμβρίου 20 — ἐν Σμύρνη, ἐγράφη παρ' ἐμοῦ τοῦ Μεθοδίου, ἀνεπιῶ τοῦ Μεθοδίου».

4 (φ. 82^α). «Σκοτοδίνη τῶν μὴ ὀρθῶς φρονούντων παρὰ τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου κυρίου κυρίου Γερασίμου Βλάχου τοῦ Κρητός, τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ εὐαγγελίου κήρυκος, καὶ τῶν ἐπιστημῶν κατ' ἀμφοτέρους τὰς διαλέκτους καθηγητοῦ, συντεθεῖσα». Ἐν τέλει τοῦ προλόγου (φ. 82^β): «Ἐδόθη ἐν τῇ Μητροπόλει Κρήτης κατὰ τὸ ἀγγ' ἔτος Ὀκτωβρίου α'». Τέλος κολοβὸν (φ. 94^β) «ἡ εἰρήνη, καὶ ἡ ἀγάπη, μα'—».

5 (φ. 95^α). «Ἐκ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου περὶ τοῦ Μελχισεδέκ, ἱστορία». Τέλος κολοβὸν «ἔως τῆς δ'—».

6 (φ. 96^α). «Στεφάνου Ἀλεξανδρέως, Οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου, καὶ διδασκάλου, περὶ, πρᾶξις σὺν Θεῷ πρώτη». Ἄρχ. «Θεὸν τῶν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον». — (φ. 98^α) «Τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου πρᾶξις β'» μεθ' ἣν (φ. 101^α) «τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ πρὸς Θεόδωρον». (101^β) «πρᾶξις γ'». «Περὶ τοῦ ἐν ὕλῃ κόσμου». (φ. 103^β) «εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν πρᾶξις δ'». (φ. 106^β) «εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν τῆς θείας τέχνης πρᾶξις ε'». (φ. 108^β) πρᾶξις ς'. (φ. 112^β) πρᾶξις ζ'. (φ. 116^α) «πρᾶξις η' περὶ τομῆς τῆς ἱερᾶς τέχνης». (φ. 118^α) τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα πρᾶξις θ'. Τέλος (φ. 121^β) κολοβὸν «καὶ ἕκαστον αὐτῶν».

Ἐν τῷ ἐσχισμένῳ παραφύλλῳ τοῦ κώδικος προτάσσεται πίναξ, γεγραμμένος τῇ αὐτῇ χειρὶ, τῶν περιεχομένων αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἡ τελευταία ἀνεπίγραφος πραγματεία τοῦ Στεφάνου Ἀλεξανδρέως σημειοῦται ὡδε: «Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ [φιλοσόφου] καὶ διδασκάλου. Περὶ ἡλίου καὶ σ[ελήνης]». — Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ ὑπ' ἀρ. 126 κώδιξ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς (ἐν Σπ. Π. Λάμπρου Ν. Ἑλληνομν. τόμ. Ε' σ. 308), ἐν ᾧ περιέχεται τοῦ «Στεφάνου Ἀλεξανδρέως οἰκουμενικοῦ φιλοσόφου Περὶ τῆς ἱερᾶς τέχνης εἰς πρᾶξεις ἑννέα, ὧν ἡ ἐνάτη πρὸς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα», ἀντεγράφη ὑπὸ Ἱεροθέου ἱεροδιακόνου τοῦ ἐκ Σμύρνης.

Πᾶσαι αἱ συνεσταχωμένοι αὐταὶ πραγματεῖαι, ὧν ἡ ἀπὸ φύλλου 28^α μέχρι 59^β φέρει καὶ ἰδίαν ἀρίθμησιν κατὰ σελίδας δι' ἀραβικῶν ἀριθμῶν γενομένην ὑπὸ τοῦ γραφέως, φαίνονται ἀντιγραφεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἐν φ. 81^α Μεθοδίου ἐν Σμύρνη περὶ τὸ 1721.

Ἡ στάχσις ἐκ νασοῦ χάρτου περιενδεδυμένου διὰ βύρσης ἀπλῆς. Ἡ ἀρίθμησις ἐμή. — Ἐκ δωρεᾶς Σ. Μανασείδου ἐξ Αἴνου.

[5] 48.

Χαρτῶν 0,21×0,15. Αἰῶνος XIV (?) (σ. 498).

Ἐδαγγέλιον λειτουργικὸν μονόστηλον, ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, βεβλαμμένον ἐξ ὕδατος καὶ πολλαχοῦ ἐφθαρμένον, νεωστὶ δὲ ἐπισκευασθέν, συγκολλη-

θὲν καὶ σταχωθέν. Ἄρχεται ἀπὸ τῆς «Κ(υριακ)ῆς Ε΄ τῆς Σαμαρίτιδος. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην».

Ἐν σ. 113 χειρὶ ὀλίγον μεταγενεστέρα «χεροτο σε δη δασκαλε». Ἐν τῇ ᾠδῇ σ. 462 ἄλλη χειρὶ «Ἰω(άνν)η τοῦ Χατζηφότι».

Ἐκ δωρεᾶς Α. Π. Κεραμέως.

[6] 49.

Χαρτῶν 0,22×0,16. Αἰῶνος XVIII (φ. 238).

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική. Ἀνθολογία ἐνιαύσιος.

(φ. 1^α). Προτάσσεται «Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἁγίῳ, τῶν σημαδίων τῆς μουσικῆς τέχνης τῶν τε ἀνιόντων καὶ κατιόντων σωμάτων τε καὶ πνευμάτων».

Ἄρχ. «Ἀρχή, μέση, τέλος».

(φ. 4^β) 232^α. «Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἁγίῳ καὶ τὸ ἑορτολόγιον πλουσιώτατον περιέχων αὐτῷ τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ τὰς ἑορτὰς ποιήματα του Κυρ Γερμανοῦ αρχιερέως Νέων Πατρῶν». Ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἐν φ. 1^α «Καὶ τότε Κωνσταντίνου Σιδέρη Ἀδριανουπολίτου». Ἐν τῷ προσκεκολλημένῳ παραφύλλῳ «Δωρεῖται τῷ ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικῷ Φ. Συλλόγῳ, ἐν Τραπεζοῦντι τῇ 28 Νοεμβρίου 1884. † Ὁ Τραπεζοῦντος Γρηγόριος».

Στάχσις διὰ σανίδων περιβεβλημένων διὰ βύρσης μετ' ἐπιτυπωμάτων καὶ θηλυκωτήρων. Τὰ φύλλα 3, 4^α καὶ 233 - 238 ἄγραφα. — Ἡριδμήθη ὑπ' ἔμοῦ.

[7] 50.

Χαρτῶν 0,19×0,14. Αἰῶνος XVIII (φ. 264).

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική. Ἀνθολογία ἐνιαύσιος.

Ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ις' Σεπτεμβρίου καὶ φθάνον μέχρι τῆς κζ' Ἰουλίου. Πλήν τῶν ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἀποσχισθέντων δύο ἐν ὄλῳ τετραδίων, ἀπεσπάρθησαν καὶ φύλλα μεταξὺ τῶν φ. 22 καὶ 23 ἔν, 75 καὶ 76 δύο, 121 καὶ 122 δύο, 257 καὶ 258 ἔν.

Ὄνόματα ὕμνων καὶ μελωδῶν ἀναγράφονται μεταξὺ τῶν μελῶν τάδε:

Ἀνατολίου (φ. 7^β, 10^β, 18^β, 26^α, 31^α, 34^α, 79^β, 51^α, 53^α, 61^α, 72^α, 76^α, 83^β, 85^α, 87^α, 95^α, 100^α, 111^β, 113^α, 115^β, 125^α, 113^{α-β}, 208^α, 250^β). Ἐν φ. 226^α, φέρεται Ἀνατολίου παιριάρχου, ἐν δὲ φ. 22^β, 56^α, 63^α, 67^β, Ἀντολίου).

Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου (φ. 9^β, 20^α, 47^α, 87^β, 127^β, 228^α).

Ἀνδρέου Πυροῦ (φ. 30^α, 82^β, 108^α, 136^β, 186^α).

Βυζαντίου (φ. 6^β, 17^α, 36^β, 59^α, 90^{α-β}, 95^α).

Βύζαντος (φ. 54^α, 107^β, 115^α, 116^β, 135^β, 139^α).

Γερμανοῦ (φ. 2^α, 12^β, 25^α, 29^β, 43^β, 49^α, 58^α, 125^α, 220^α. Ἐν φ. 55^β, 70^α, 136^α, 219^β, 249^β, φέρεται: *Γερμανοῦ Πατριάρχου*).

Γεωργίου Νικομηδείας (φ. 68^β, 77^α, ἐν δὲ φ. 261^β φέρεται *Γεωργίου ἀπλῶς*).

Ἐφραίμ Μακαρίας (φ. 56^β, 64^α).

Θεοφάνους (φ. 14^α, 27^β, 205^β).

Ἰωάννου μοναχοῦ (φ. 11^β, 28^α, 126^α, 129^β, 133^{α-β}, (; 137^α), 184^β, 186^α, 196^α, 198^α, 210^α).

Κοσμᾶ μοναχοῦ (φ. 187^α).

Κυπριανοῦ (φ. 26^β, 55^α, 94^α, 110^β).

Λέοντος Ματστορος (φ. 44^β, 79^α).

Μαυρολέοντος (φ. 250^α).

Μεθοδίου (φ. 195^α).

Νείλου τοῦ Ξανθοπούλου (φ. 178^β).

Σεργίου (φ. 93^β).

Τοῦ Στουδίτου (φ. 11^α, 22^α, 34^α, 48^α, 86^α, 211^α).

Στάχσις διὰ σανίδων περιβεβλημένων διὰ βύρσης μετ' ἐπιτυπωμάτων καὶ θηλυκωτήρων. Ἡριθμήθη ὑπ' ἐμοῦ.

«Δωρεῖται τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλ. Φ. Συλλόγῳ ὁ Τραπεζοῦντος Γρηγόριος, ἐν Τραπεζοῦντι τῇ 28 Νοεμβρίου 1884».

[8] 51.

Χαρτῶν 0,28 1/2 × 0,20 1/2. *Αἰῶνος* XVIII (φ. 58).

Αἱ θεῖαι λειτουργίαι.

(φ. 1^β). «Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῆς θείας λειτουργίας τοῦ Χρυσσοστόμου, καὶ θείου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου, ἁγίου διαλόγου, καὶ τῆς ἱεραῆς μεταλήψεως θείας, καὶ τινων εὐχῶν, εἰς χρῆσιν ἱερέων.

Ἐχειρογράφη ἐν τῇ πόλει Χαλδία, ὑπὸ εὐτελοῦς, καὶ πτωχοῦ Θεοδώρου ἐν χιλιοστῷ, ὁμοῦ τε καὶ τετάρτῳ με δόξαν Θεοῦ καὶ βοήθειαν θείαν.

Ἐν μηνὶ μαρτίῳ Θ:· αψπδ'».

Ἐν τέλει (φ. 58^α).

«Ἐτελειώθη τὸ παρὸν ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλίῳ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδόῳ καὶ τετάρτῳ· Μηνὶ δὲ Ἀπριλλίου τε· εἰκοστῷ τε καὶ τρίτῳ·

Ἐργάφην ἐν τῇ πόλει δὲ Χαλδία καλουμένη·
 Παρ' εὐτελοῦς καὶ ἀμαθοῦς, Χαλδαίου Θεοδώρου.
 Ἡ χεὶρ ἡ ταῦτα γράψασα, σκέπτεται δὲ ἐν τάφῳ,
 Καὶ ἡ γραφὴ δὲ μένουσα, εἰς αἰῶνας αἰώνων.
 Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψπδ' Ἀπριλλίου κγ'.

(Ἐν φ. 58^β) «Ἰ(η)σοῦ Χριστὲ βοήθησον τὸν δούλων σου Γεόργγων ηερεα καὶ ὄχη αλλον». Ἄλλη χεὶρ «Γράψας παρ ἐμοῦ, κ Θεοδώρου Κωνσταντίνος υἱὸς τοῦ Χ: Ἰωρδάνου Μαζέρετης ἔτους 1798 αψκη ΙVQΛ κατα μηνα Οκτομβρίου κ'». Ἄλλη χεὶρ «γραψας παρ' ἐμοῦ Γαβριήλεις τοῦ παπα Ανου τοῦ καντηλαπτοῦ».

(Ἐν φ. 1^β) νεωτέρη χεὶρ: «Αὐτὴ ἡ λειτουργιὰ ἠπαρχη καμοῦ Παναγιωτοῦ Χ: Σιμιου Χ: Σασονῶς καὶ τὸ ἀφιεροσα ἡς τον εὐλαβεστατὸν παπ(α) κυρ Γιόργιν τοῦ μακαρητοῦ Διμητρίου ονωμαζωμενοῦ Ζουντουραντων εν ετη αωις' εν μινη Ιανουαρίου ζ'. (Ἄλλη χεὶρ) «Νὴν δε ἐμοῦ Γεωργίου Ἰερέως υἱοῦ· δὲ Δημητρίου Ζουντουρ ὁ δὲ σιλύσον καὶ κλέψας, ἔστω, ἀσινχώριτος, καὶ ἀφωρισμένος: Τέλος.» Νεωτάτη δὲ χεὶρ: «Ἐδωρήθη τῷ ἱερεῖ Σακελλαρίῳ Χ' παπᾶ Ἐλευθερίῳ Ξιφιλίνῳ Τραπεζοῦς τῇ 23 Ἀπριλίου 1880 Γρηγόριος παπᾶ Γεωργίου Ζουντουρίδης». Ὁ δὲ τελευταῖος κάτοχος (ἐν φ. 1^α) «δόρητε εἰς των ἱερὸν σίλογον τῆς Κωνσταντίνου πόλεος Σακελλάριος ἱερεὺς Ἐλευθέριος ἱερεὺς Ξιφιλίνος Κουτσουκ Βεζίρις καὶ προσκυνιτῆς τοῦ παναγίου τάφου 1884 Τραπεζοῦς 20 Σεπτεμβρίου».

Τὸ τεῦχος κοσμεῖται διὰ ποικιλοχρῶων ἐπιτίτλων παριστάντων ἄνθη καὶ πτηνὰ καὶ κεφαλαίων διακοσμήτων ἀτέχνως κατ' ἀπομίμησιν ἄλλων ἀρχαιοτέρων, ὡς καὶ ὑπὸ τριῶν εἰκόνων τῶν τριῶν ἱεραρχῶν ἐν ἀρχῇ ἐκάστης λειτουργίας.

Ἡ στάχσις διὰ ναστοῦ χάρτου περιενδεδυμένου βύρση μετ' ἐπιτυπωμάτων καὶ σταυρῶν.

[9] 52.

Περγαμηνή 0,19×0,15. Αἰῶνος XII.(?) (φ. 265).

Τετραευάγγελον μονόστηλον.

1 Ἀρχὴ κολοβὴ ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον [κεφ. Α', 15]. «Ἐλιοῦδ δὲ ἐγένησε τὸν Ἐλεάζαρ». Ἐν τέλει (φ. 74^α) «εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον στίχοι βχ. Τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον ἐξεθόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ μετὰ [χρό]νους: Ἢ: τῆς τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἀναλήψεως».

2 (φ. 76^α). «Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκο(ν) εὐαγγελ(ίου), οὗ προτάσσονται «τὰ κεφάλ(αια)» φ. 74^α. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ εὐαγγελίου τούτου ταινιωδὲς πιοειδὲς πολύχρωμον κόσμημα. Ἐν τέλει (φ. 126^β) «Εὐαγγέλιον

κατὰ Μάρκον στίχοι αχ. Τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετ(ὰ) χρό-
νους ἰ τῆς Χ(ριστο)ῦ ἀναλήψεως.

3 (φ. 127^β). Τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον. Ἄρχ. κολοβὸν «καὶ ἔσται
χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις» [κεφ. Α', 14].

Τούτου προτάσσονται (φ. 126^β) «τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Λουκᾶν» μέχρι
τοῦ 15', μεθ' ὃ ἀπεσπάθησαν τρία φύλλα (μεταξὺ τῶν φ. 126 καὶ 127).

Ἐν τέλει (φ. 207^β) «Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν στίχοι βω. Τὸ κατὰ
Λουκᾶν εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ιε: τῆς Χ(ριστο)ῦ ἀναλήψεως».

4 (φ. 208^β). «Ἐκ τ(ο)ῦ κατ(ὰ) Ἰωάννην». Ἡ ἐπιγραφή ὑπὸ πιοειδὲς
κομφὸν ἐπίτιτλον, φέρον κυκλοτερῆ πολύχρωμα κοσμήματα. Τὸ κεφαλαῖον
ἀρχικὸν Ε τοῦ κειμένου λιαν ἐπίτεχον. Προτάσσονται «τὰ κεφάλαια» τοῦ
εὐαγγελίου (φ. 207^β). Ἐν τέλει (φ. 265^β) Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην στίχοι
βτ. Τὸ κατ(ὰ) Ἰωάννην εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ χρόνους: λβ' τῆς Χ(ρι-
στο)ῦ ἀναλήψεως· μεθ' ὃ ἔπεται «Συναξάριον τοῦ μηνολογίου» κολοβὸν
μέχρι λ' Σεπτεμβρίου.

Ἄξια ἰδίας παρατηρήσεως δύο πολύχρωμα πιοειδῆ κοσμήματα, τὸ μὲν ἐν
ἀρχῇ τοῦ κατὰ Μᾶρκον (φ. 76^α) τὸ δὲ ἐν ἀρχῇ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (φ. 209^β) καὶ
τὰ αὐτόθι περίκοσμα κεφαλαῖα ἀρκετικὰ γράμματα Α (φ. 96^α), καὶ ἰδία τὸ (ἐν
φ. 209^β) Ε, ὃ ἐγκλείει εἰκονίδιον μέχρις ὀσφύος, πιθανῶς Ἰωάννου τοῦ Εὐαγ-
γελιστοῦ, ἔχον τεταμένην τὴν δεξιὰν καὶ κρατοῦσαν δέλτον.

Ἐν φ. 231^α νεωτέρᾳ χειρὶ «δοκημῶν του κονδிலου καὶ τῆς μελανῆς
καὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ...»

Ἐν φ. 75^β σημειώματα δοσοληψιῶν ἀμαθοῦς τοῦ 15^{ου} (;) αἰῶνος.

Στάχωσις ἐκ σανίδων περιβεβλημένων ἀπλῆ βύρση, μετὰ σημείων θηλυ-
κωτήρων.

«Δωρίτε εἰς τον ἱερὸν σιλογον Κωνσταντίνου πόλεος Σακελλάριος ο
Ειφιλινος καὶ κουτζουκ Βεζίρογλι προσκυνιτῆς του Παναγίου τάφου. Τραπε-
ζοῦς 1884 20 Σεπτεμβρίου».

[10] 53.

Χαρτῶν 0,15×0,10. Αἰῶνος XVII (φ. 229).

[Μαλαξοῦ] Νομοκάνων διηρημένος εἰς σιβ' κεφάλαια. Προηγεῖται «πίναξ
ἀκριβῆς τοῦ παρόντος νομίμου». — Ἐν φ. 137^β «τέλος τοῦ νομοκανόνου». —
Εἶτα ἔπονται: «Εὐχὴ συγχωρητική». — (φ. 139^β) «Τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου
π(α)τριάρχου Ἀντιοχείας περὶ γονορροίας καὶ ὑγρότητος ἀν(θρώπου): ἐν
κοινῇ γλώττῃ». — (φ. 142^β - 147^α) Περὶ ἀφωρισμένων κτλ. — (φ. 148^α) «Περὶ
ἀρχιερέων ἢ ἱερέων ἀμαρτανόντων» κτλ. — (φ. 157^α) «Περὶ τῶν βαθμῶν
τοῦ γάμου, εἰς πόσους γίνεται τὰ συνοικέσια, καὶ εἰς πόσους δὲν γίνεται»
κ.τ.τ. — Ἐν τέλει (φ. 229^β) «αχπβ. Ἐγράφει χειρὶ Θεοκλήτου ἱερομονάχου: — »

Στάχωσις διὰ ναστοῦ χάρτου περιβεβλημένου βύρση».

«Δωρίτε ἐς των ἱερων σηλογον τῆς Κωνσταντινουπόλεος σακελλάριος Ἐλευθέριος ἱερεῦς Ξιφιληνος κουτσουκ Βέζιρις καὶ προσκυνητῆς τοῦ Παναγίου Τάφου. Τραπεζους 1884 20 σεπτεμβριου».

[11] 54.

Χαρτῶν 0,22×0,16. Αἰῶνος XVIII (σ. 228).

1 (σ. 1-69). «Ἀποσπάσματα διαφόρων ἐπιστολῶν τοῦ σοφωτάτου *Κωνσταντίνου Γορδάτου τοῦ Χίου*, πρὸς τὸν ἐν μακαρίοις Μακάριον, τὸν διδάσκαλον Πάτμου.»

Περιέχονται 32 ἀντίγραφα ἐπιστολῶν, ὧν ἡ πρώτη τοῦ ἔτους αψιγ' Σεπτεμβρίου λ', ἡ δὲ τελευταία τοῦ αψλζ' Ἰανουαρίου ιβ'. Μεταξὺ τούτων (ἐν σ. 51) «Περὶ τοῦ Καλανδαρίου τῶν ἁγίων π(ατέ)ρων καὶ τῆς τούτου δῆθεν διορθώσεως ὑπὸ τῶν Λατίνων». Ἐν σ. 66 ὁ γέρον ἀντιγραφεὺς σημειοῦται τὰδε: «Μέχρι τοῦ αψλζ' ἔτους μηνὶ Δεκεμβρίῳ ἢ μέχρις ιβ' Ἰανουαρίου φαίνεται ὅτι παρέτεινε τὸ ζῆν ὁ αἰδιμος Μακάριος, καθ' ὃ ἔτος τῆς κρείττονος μετεληφέναι συμπεραίνεται λήξεως: γράφει γὰρ ὁ ἀγιώτατος Γεράσιμος ἰδιοχείρως ἐπάνωθεν τοῦ γράμματος ἐπὶ λέξεως οὕτως: «Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν οὐ συνεχώρησε τὸ χρεῶν ἀναγνῶναι τὸν ἐμὸν Μακάριον, πρὸ γὰρ ἐλεύσεως ταύτης μετέστη τῆδε». Ἴδου δέ σοι καὶ τὸ ἴσον τῆς ἐπιστολῆς». Ἐν δὲ σ. 71 ὁ αὐτὸς σημειοῦται «παραμυθεῖται (ὁ γράφων) διὰ τὸν θάνατον τοῦ αἰοιδίου Μακαρίου ἔτει 1737 Φεβρου: εὔδηλον οὖν ὅτι ἐν Κ^ο μετήλλαξε κατὰ τὸν Ἰανουάριον»¹ (σ. 70-84). «Ἐντεῦθεν ἄρχονται αἱ πρὸς τὸν ἀγιώτατον *Γεράσιμον* [ἱερομόναχον τὸν *Βυζάντιον*] ἐπιστολαὶ ἀπὸ αψλζ' Δεκ. 5' μέχρι Μαρτίου αψλη' οὔσαι δέκα»².

2 (σ. 85-193). «Ἐντεῦθεν ἄρχονται αἱ ἐπιστολαὶ ἄς ἐδυνήθημεν εὐρεῖν τοῦ μακαριωτάτου *Μακαρίου καὶ διδασκάλου Πάτμου* καὶ τινὰ ἀποσπάσματα τούτων:—»³. Περιέχονται 41 ἀντίγραφα ἀχρονολογήτων ἐπιστολῶν καὶ ἀποσπασμάτων αὐτῶν πρὸς διαφόρους. Τούτων ἐνεπίγραφοι: (σ. 87) «τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ Κυρίῳ Μανολάκῃ», ὅς ἐν σ. 92 «Μανολάκις Κιουρτζήμπασις» σημειοῦται.— σ. 91 Πρὸς τὸν ἅγιον Λήννου κῆρ Ἰωαννίκιον.—

¹ Περὶ *Κωνσταντίνου τοῦ Γορδάτου* ἰδ. Ζαβεΐρα, Ν. Ἑλ. σ. 383, 385. Σάθ α, Νεοελλ. Φιλ. σ. 599.

² Ἐπιστολάς τινὰς αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν ὁ Α. Π. Κεραμεὺς ἐν τοῖς Documente privatoare la Istoria Românilor, ἐν Βουκουρεστίῳ 1909.

³ Περὶ *Γερασίου* [ἱερομόναχου τοῦ *Βυζαντίου*] ἰδ. Ζαβεΐρα, Ν. Ἑλλάς σ. 215-434. Σάθ α, Νεοελλ. Φιλ. σ. 600. Μ. Παράνικα, Σχεδιάσμα σ. 170.

⁴ Περὶ *Μακαρίου τοῦ Πατμίου* ἰδ. Ζαβεΐραν σ. 434. Σάθ α Νεοελλ. Φιλολογ. σ. 440, ἐνθα ὁ θάνατος τοῦ Μακαρίου σημειοῦται ἐπισυμβὰς τῇ ιζ' Ἰανουαρίου τοῦ 1737.

σ. 98 «Τῷ... ἡγεμόνι Οὐγγροβλαχίας Μιχαήλ.» — σ. 108 «Περὶ τῶν ἑπτὰ μυστηρίων». σ. 124 «Περὶ ἑλέους». — σ. 133 «Τῷ πανιερωτάτῳ ὑποψηφίῳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ θεοβαδίστου Σιναίου ὄρους κυρίῳ Νικηφόρῳ...» σ. 151 «Τῷ μουσικολογιωτάτῳ κυρίῳ μοι Κ^ο Ἰωάννην». σ. 154. «Τῷ εὐσεβεστάτῳ... διερμηνεῖ τοῦ στόλου τῆς κραταιᾶς βασιλείας κυρίῳ Γεωργίῳ...» — σ. 116. «Πρὸς τὸν ἀγιώτατον Σμύρνης κὺρ Νεόφυτον». — σ. 170 «Τῷ πρῶν Ἄρτης». — σ. 172 «Τῷ πρῶν Λήμνου». — σ. 177 πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον Γορδάτον. — «Πρὸς τὸν ἅγιον Τυρνόβου» ἀπόσπασμα. — σ. 179. «Πρὸς τὸν μακαριώτατον Ἱεροσολύμων κ. Μελέτιον» ἀπόσπασμα. — σ. 181. Πρὸς τὸν «ἐλλόγιμον καὶ φιλεργὸν Νικόλαον». — σ. 185. Πρὸς τὸν ἀντιναύαρχον τῶν Ρώσων Π. Ρικάρδ¹.

Μεταξὺ τῶν σελ. 184 καὶ 185 ἔλλειπousι φύλλα ὡς καὶ μεταξὺ τῶν σελ. 183 καὶ 189 ἔλλειπousιν ἀποκοπέντα τέσσαρα φύλλα.

Ἐν σελ. 193-194 σημεῖωμα τοῦ λογιωτάτου γέροντος ἀντιγραφῆος περὶ τῆς εἰς Ρωσίαν μεταβάσεως τοῦ [Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας] Παΐσιου τοῦ Κυπρίου μετὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Μακαρίου, τῇ προσκλήσει τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Ρώσων Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτση «διὰ τὰ ἑκείσε ἀναφύεντα σκάνδαλα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ τότε πατριαρχοῦντος Νίκωνος».

3 (σ. 195-228). [*Μακαρίου τοῦ Πατιμίου;*] «Ἰησοῦ μου προηγού! Σάλπιγξ πνευματικῆ. Ἄρχ. «Εἰ καὶ σιωπῆς μὲν καιρός, οὐ λόγων ὁ παρὼν καιρός, ἀλλὰ δακρῶν καὶ στεναγμῶν καὶ μυρίων σκηπτῶν αἴτιος, πεπλανημένους ὄρων τοὺς πλείους τῶν ἡμετέρων, καὶ ὀλιγῶρος περὶ τὰ θεῖα ἔχοντας, καὶ τὸ οὐς ὄρθον ἰστώντας τοῖς ἀπὸ τῆς Εὐρώπης καταίρουσιν».

Ἐκ τῶν ἀντιγράφων κυρίως ὑπὸ δύο χειρῶν, ἐπιστασίᾳ λογιωτάτου, γέροντος, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ὑποτρεμούση χειρὶ γενομένης ἐπισταμένης ἀντιπαραβολῆς, διορθώσεως καὶ ἀντιγραφῆς ἐπιστολῶν τινων. Καὶ ἡ μὲν πρώτη χεὶρ ἔγραψε τὰς ἐπιστολάς μέχρι τῆς σ. 187, ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ σ. 195 μέχρι τέλους, ἡ δ' ὑποτρέμουσα τοῦ ἐπιστατήσαντος χεὶρ ἔγραψεν ἀπὸ σελ. 188-194.

Ἐκ τῶν ἀστάχωτος. «Προσφορὰ Ἑλληνικῶν φιλολ. Συλλόγω, Μελετίου Ἱερομονάχου Κοτσάνη τοῦ Πατιμίου 1884 Σεπτεμβρίου 5».

[12] 55.

Χαριῶν 0,20 1/2 × 0,13 1/2. **Αἰῶνος** XVII (φ. 402).

Ἐκκλησιαστικῆ Μουσικῆ: Ἐν ἀρχῇ (φ. 1) «Σημάδια χειρονομικὰ πάνυ ὀφέλιμα τοῦ τιμιωτάτου κὺρ Ἰω(άνν)ου τοῦ Κουκουζέλου καὶ μαῖστορος». Ἐἶτα τὸ εορτολόγιον ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Αὐγούστου.

¹ Ὁ Α. Π. Κεραμεὺς ἐδημοσίευσεν ἀνεκδότους ἐπιστολάς Γερασίου τοῦ Βυζαντίου ἐν τῇ ἐφημερίδι «*Αἰολθεῖα*» (Σμύρνης) ἔτους 1879 ἀρ. 2581, ἃς οὐκ εἶδομεν.

Στάχσις ἐκ ναστοῦ χάρτου περιβεβλημένου βύρση. «Προσφορὰ Μελετίου ἱερομονάχου Κοτσάνη τοῦ Πατμίου 1884 Σεπτεμβρίου 5».

[13] 56.

Περγαμηνή 0,40 × 0,30. Αἰῶνος XV.

1. Ἐν φύλλον ἐφθαρμένον, δίστηλον, ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου, ὃ ἐχρησίμευσεν ὡς περιβλήμα βιβλίου.

2. Περγαμηνή 0,26 × 0,17. Αἰῶνος XVII δύο φύλλα Ἰταλιστὶ γεγραμμένα, ἃ ἐχρησίμευσαν ὡς περιβλήμα βιβλίου. Ἐκ δωρεᾶς Τηλ. Καραθεοδωρῆ.

[14] 57.

Ἄδ. Κοραῆ δύο ἐπιστολαὶ πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Χίους. Ἐν τῷ προχείρῳ καταλόγῳ τοῦ Συλλόγου σημειοῦνται ἀμφότεραι ὡς αὐτόγραφοι. Τούτων ἡ πρώτη «ἐκ Παρισίαν, 25 Ἰουνίου 1823», δεδημοσιευμένη ἐν τόμῳ Γ' τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ (Ἀθῆναι 1886) σ. 852 κέ. ὑπ' ἀρ. 95 φέρει καὶ δεύτερον ὑστερόγραφον, ὃ νομιζομεν ἀνέκδοτον, πρὸς τὸν Ι. Μαυρογορδάτον εἰς Λονδῖνον ἔχον ὡδε: Τὴν ἐπιστολήν σου 17 Ἰουνίου ἔλαβον περιέχουσαν τὴν πρὸς τὸν Βλαστόν, τὴν ὁποίαν ἐξαπέστειλα, τὴν 21. Δός, νὰ ζήσης! τὴν ἐδῶ κλεισμένην εἰς τὸν Barker, καὶ συνομίλησε μ' αὐτὸν πλατύτερον περὶ τῶν συμφορῶν μας. Ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς του κρίνω ὅτι τρέφει πολλὴν εὐνοίαν εἰς τὸ γένος. Εὐτύχει.» Ἡ δὲ δευτέρα τῆς 7 Φεβρουαρίου 1824 «Πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ εὐρισκομένους συμπατριώτας Χίους, εἰς Τεργέστην». Ἐκδέδεται ἔνθ' ἀν. σ. 862 ὑπ' ἀρ. 97.

[15] 58.

Σπαράγματα ἑννέα φύλλων περγαμηνῆς Αἰῶνος XII (:

1 *Περγαμηνή 0,32 × 0,25. (φ. 6). [Βίος καὶ πολιτεία τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Λαμψιανοῦ],*

Ἄρχ. ἀκέφαλος «καὶ βασιλείαν, οὐ μόνον τοίνυν κατὰ ταῦτα ἐκ νηπίου μέχρι τέλους τοῖς τῆς ἀληθείας ἐπόμενοι μάρτυσι.» Ἐν δυσὶ στήλαις, ὧν ἑκάστη ἐκ σειρῶν 30.

2 *Περγαμηνή 0,37 × 0,26. Αἰῶνος XII; (φ. 2). «Ὁμιλία. . τίτλοι.. κεφ.»* «Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαιοὶ συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν..» Πιθανῶς ἀπόσπασμα ὁμιλίας τοῦ Χρυσοστόμου. Ἐν τῇ ᾧα, γραφῇ ὡς φαίνεται τοῦ ἀοιδίου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. •Μυλο-

πόταμον τῆ 18 Νοεμβρίου 1889. Διὰ τὸν ἐλλόγιμον κύριον Μ. Γεδεῶν εἰς Φανάριον».

3 *Περγαμηνή* 0,30 × 0,25. *Αἰῶνος* XII (φ. 1). Ἀπόσπασμα ἐρμηνείας τινὸς εὐαγγελικῆς.

Τὰ σπαράγματα ταῦτα τῆς περγαμηνῆς, ὧν τὰ 2^{ον} καὶ 3^{ον} ἐχρησίμευον ὡς περιβλήματα βιβλίων, ἠγοράσθησαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆ 5 Ἀπριλίου 1916.

[16] 59.

Χάρτης 0,33¹/₂ × 0,22. *Αἰῶνος* XVIII (σ. δ'—222).

Βασιλική διδασκαλία ἦτοι *Βασιλικὰ ἱνστιτούτα* εἰς βίβλους δ'.

Προηγείται (σ. α-γ) «Πίναξ τῶν βασιλικῶν Ἰνστιτούτων» κατὰ βίβλους καὶ τίτλους.

(σ. 1) «Τῆς βασιλικῆς διδασκαλίας ἦτοι τῶν βασιλικῶν ἱνστιτούτων, σύντομος προθεωρία.» Ἀρχή: «Μετὰ τὴν μετάθεσιν τῆς Ρωμαίων βασιλείας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πολλοὶ τῶν ἐλλογίμων συλλογῆν ποιησάμενοι νόμων, ταύτην κώδικα τοῦτέστι βίβλον ὠνόμασαν». Τέλος τῆς προθεωρίας (σ. 3): «Ἡμεῖς οὖν ἐνταῦθα περὶ τῶν ἱνστιτούτων διαλεξόμεθα, οὐκ αὐτῶν τὸ κείμενον μεταφραζόμενοι ὡς ὁ δεύτερος Θεόφιλος, οὐδ' ὡς ὁ πρῶτος τὸ κείμενον αὐτὸ τοῖς φιλομαθέσι προσφέροντες, ἀλλ' ἐξηγούμενοι ὅσον σαφέστερον δυνάμεθα σύμπασαν τὴν πραγματείαν, καὶ ἐκάστους τοὺς τίτλους» Εἶτα (σ. 4) «Τῶν βασιλικῶν ἱνστιτούτων βιβλίον α'. τίτλος α'. Περὶ δικαιοσύνης καὶ Δικαίου.»

Γέγραπται λογία χειρὶ ἐπιμελῶς, ποικιλλόμενον ἑνιαχοῦ δι' ἐπιτίτλων καὶ κοσμημάτων διὰ τῆς αὐτῆς μελάνης.

Ἀνήκε τῷ Ἡρακλείᾳ Μεθοδίῳ, οὗ τὴν ὑπογραφὴν φέρει (ἐν σ. α').— (Ἐν σ. γ') «Ἰωάννης ποτὲ Παναγιώτου 1833 Μαρτίου 12».

Στάχσις διὰ ναστοῦ χάρτου περιενδεδυμένον βύρση μελαίνη.

Ἄγνωστος ἢ προέλευσις τῷ Συλλόγῳ.

[17] 60.

Χαρτῶν 0,21 × 0,15. *Αἰῶνος* XVI(?) (σελ. η'—698).

[Ἀπάνθισμα Χριστιανικόν].

1 (σ. 1). Ἀρχ. ἀκέφαλος «καὶ φθονήσας τὴν τούτου ἀξίαν συνεβουλεύσατο αὐτῷ τῷ ἀν(θρώπῳ)φ, παρακούσας τοῦ θεοῦ.»

2 (σ. 2). «Περὶ τοῦ υἱοῦ καὶ λόγου τοῦ θεοῦ.» σ. 4. Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις περὶ τῆς ἐκ παρθένου γεννήσεως καὶ ἐνανθρωπίσεως τοῦ Χριστοῦ.

3 (σ. 14). «*Ἐπιφανίου λόγος*: ὅτι πᾶσα ἁμαρτία ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει καθὼς λέγει Παῦλος ὁ ἀπόστολος.»

4 (σ. 16). «*Ἐκ τοῦ ἀποστόλου*: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων..»

5 (σ. 19). «*Τοῦ ἁγίου Ἰππολύτου*: εἰς τὸ ἡ σοφία φκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον».

6 (σ. 23). «*Περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ*» ἐν ᾧ καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις διάφοροι.

7 (σ. 25). «*Ἐρμηνία τῆς προηγησάμενης λειτουργίας*: νανομοθετημένης ὑπὸ τῶν ἁγίων π(ατέ)ρων ὑπὸ τῆς ἁγίας Σ' συνόδου».

8 (σ. 28). *Περὶ βαπτίσματος*. [*Ἐνταῦθα ἀπαντῶσι καὶ αἱ λέξεις βουτάσθεν (ἀπαρέμφ.) καὶ βοῦτησις*].

9 (σ. 30). «*Κεφάλων ἐκ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων*» ἔπονται γ' κεφάλαια. Ἄρχ. «*α' ὅτι οὐ δὴ τὸν ἱερέα παλλακὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ*».

10 (σ. 34). «*Ἐρμηνία τοῦ Ζωναρά* τῶν λθ' κανόνων, τοῖς πρεσβυτέροις καὶ διακόνοις».

11 (σ. 36). «*Κανὼν τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἐπισκόπους καὶ κληρικούς καὶ μοναχοὺς*».

12 (σ. 43). «*Βίος καὶ πολιτεία Ἀδάμ καὶ Εὔας* τῶν πρωτοπλάστων ἀποκαλυφθεῖς ἐκ πρωσταξέως (θεο)ῦ διὰ τοῦ ἀρχαγγέλου τῷ Μωσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ ὅτε καὶ τὰς πλάκας τῆς διαθήκης ἐδέξατο». Ἄρχ. «*Ἀδὰμ καὶ Εὔας τῶν πρωτοπλάστων*».

(σ. 55). «*Περὶ τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ καὶ Εὔας*».

(σ. 66). «*Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀδάμ*».

13 (σ. 76). *Περὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ*.

14 (σ. 81). «*Περὶ [μνημοσύνων] τῶν τελευταίων*».

15 (σ. 83-165). [*Δημῶδης κοσμογραφικὴ συναγωγή*]. «*Περὶ τὸ πῶς ἴσταται ἡ γῆ μὴ κρατουμένη παρὰ τινος*». Ἄρχ. «*Δεῖ γινώσκει ὅτι ἡ γῆ μέσον τοῦ χάσματος μένει*».

(σ. 88). «*Περὶ τοῦ μίκους καὶ πλάτους τῆς γῆς*».

«*Περὶ μιλ(ίων) καὶ σταδίων οὐργιῶν καὶ πιθαμῶν καὶ δακτύλων*».

«*Περὶ τῶν ἰβ' ὄρειων τῶν μεγάλων τῆς γῆς*».

(σ. 93). «*Περὶ τὰ ζ' κλίματα τῆς γῆς*».

(σ. 94). «*Περὶ τοῦ κλόνος τῆς γῆς τὸ πῶς γίνονται*».

(σ. 96). «*Περὶ τῶν θερμῶν ὑδάτων καὶ ψυχρῶν καὶ ἡγρῶν*».

(σ. 99). «*Περὶ τῶν δ' θαλασσῶν*». [*Ἐν δ' κεφαλ. «περὶ τῆς μαύρης θάλασσας» ἡ λεγομένη κυνοκέφαλη λέγεται δὲ μαύρη διὰ τὴ μὴ ἔχουσα νύσσοις*].

(σ. 104). «*Περὶ τοῦ κεανοῦ ποταμοῦ*».

(σ. 105). «*Περὶ τοῦ παραδείσου*».

- (σ. 107). «Περὶ νεφελῶν, βροχῆς χιόνος χαλάζης· ὀμιχλῆς πάχνης δροσίας· κριστάλλου».
- (σ. 111). «Περὶ τῶν βροντῶν καὶ ἀστραπῶν».
- (σ. 113). «Περὶ τῶν δ' στιχίων τοῦ κόσμου».
- (σ. 115). «Περὶ κομητάς».
- (σ. 118). «Περὶ τὸ [τί] ἐστὶν ὁ οὐ(ρα)νὸς καὶ τί ἐστὶν ἡ οὐσία αὐτοῦ».
- (σ. 120). «Περὶ τῶν ἐννέα οὐ(ρα)νῶν· καὶ τοὺς ἑπτὰ πλανίτας».
- (σ. 121). «Περὶ τοὺς ζ' οὐ(ρα)νοὺς καὶ τοὺς ζ' πλανίτας».
- (σ. 128). «Περὶ τοῦ ἡλίου καὶ δεσπότου τῶν ἀστέρων».
- (σ. 129). «Περὶ τῶν ἑπτὰ αἰώνων καὶ τῶν ἑπτὰ πλανητῶν καὶ ζ' ζων(ῶν)».
- (σ. 133). «Περὶ ζωνῶν καὶ ἀστέρων καὶ περὶ χρόνων καὶ ἐπιστήμων».
- (σ. 138). «Περὶ τῶν ιβ' ζωδίων καὶ τῶν διαγνώσεων».
- (σ. 144). «Περὶ ζωδίων ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν».
- (σ. 145). «Περὶ κράσεως τῶν ζωδίων· κάθε γέννα τῆς σελήνης».
«Περὶ τὸ φῶς τῆς σελήνης· πῶς λαμβάνει ἐκ τοῦ ☉ [= ἡλίου].
- (σ. 148). «Περὶ τῆς σελήνης πῶς σκοτίζεται· ὁμοίως καὶ ὁ ἥλιος».
- (σ. 149). «Περὶ τοῦ ἡλίου».
- (σ. 150). «Περὶ τὰ δυσνόητα στιχία τῶν ἐννέα βασιλ(έων)».
- (σ. 151). «Ἐρμηνία περὶ τοῦ ἀστέρος· ὅπερ λέγεται δράκος μὲ τὴν κεφαλὴν». [Ἐνταῦθα ἀπαντῶσι τὰ ἕξις δημῶδη ὀνόματα ἀνέμων: (τὸν) λιβάντην, συρόκ, γαρβὴν, πουνέντε, μάστοραν, (τὴν) τρεμουντάναν, (τὸν) γρέον].
- (σ. 154). «Περὶ διαγνώσεως χρόνου τοῦ λιμόδου καὶ σισμόδου· καὶ θανατηφόρου· καὶ σπαθοκύνησις».
- (σ. 155). Περὶ τοῦ ἀστέρος τοῦ ξιφέα».
«Περὶ τοῦ ἡρι (= ἴριδος). Ἄρχ. «Ὁ ἡρις ἀντανακλάσι ἐστίν». Τέλ. «ἡρι τόξου καὶ δόξα ἐστίν».
- (σ. 156). «Περὶ κύκλων ζωδίων· ἡλίου καὶ σελήνης καὶ βισέκτους ἐνιαυτούς».
«Περὶ ἐπισιμασίας ἀστέρων· καὶ πῶς γίνεται χειμῶν καὶ θέρος».
- (σ. 158). «Περὶ ὑετοῦ καὶ χαλάζης· πάχνης καὶ δροσίας».
- (σ. 159). «Περὶ ἀνέμων καὶ αἰτίων».
- 16 (σ. 165 - 267). «Ἀρχὴ σὺν θεῷ ἀγίῳ τῶν ἐρωτημάτων· καὶ ἀνθολογημάτων ἐκ τοῦ παλαιοῦ νόμου καὶ προφητῶν· ἐκ τὴν πεντάβιβλον τοῦ Μωυσῆ μετὰ ἑτέρους λόγους καὶ διαφοράς· ὡσπερ θησαυρ(ὸν) καὶ τὴν ἄβυσσον».
- Ἄρχ. «Περὶ πάντων· καὶ σὺν πάντων καὶ διὰ πάντων· χρηὶ δὲ τῶν ἀληθῶς χρησιανῶν ἐπίστασθαι».
- (σ. 166). «Πόσα ἔργα ἐποίησεν ὁ Θε(ε)ὸς ἐν ἕξι ἡμέραις». κ.τ.τ.
- (σ. 178). «Περὶ τοῦ Λάμεχ. «[κεφ.] γ'».

(σ. 179). «Περὶ τοῦ Κάιν δ'».

(σ. 185). «Περὶ τοῦ Ἐνώχ. ε'».

(σ. 189). «Περὶ τῆς κιβωτοῦ. ζ'».

(σ. 197). «Περὶ τοῦ Ἀβραάμ ζ'».

(σ. 209). «Περὶ τοῦ Μελχισεδέκ. η'».

(σ. 218). «Περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ. θ'».

(σ. 222). «Περὶ τῆς τομῆς. ι'».

(σ. 225). «Περὶ τοῦ Λώτ. ια'».

(σ. 228). «Περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος. ιβ'».

(σ. 232). «Περὶ τῆς καταστροφῆς Σοδόμων. ιγ'».

(σ. 238). «Περὶ τῶν θυγατέρων τοῦ Λώτ. ιδ'».

(σ. 245). «Περὶ τοὺς Ἰσαάκ. ιε'».

(σ. 257). «Περὶ τοῦ Ἰωσήφ ις'».

17 (σ. 267). «Διαθήκη τοῦ ὁσίου π(α)τρὸς ἡμῶν καὶ δικαίου Ἀβραάμ διαλύων δὲ καὶ τοῦ θανάτου πύραν τὸ πῶς δι' ἕκαστος τελευτᾶν ἄνθρωπος».

18 (σ. 323). [Ἀνεπίγραφον· Παραινέσεις τινές· Περὶ ἐγκρατείας φθόνου, μίσους].

Ἄρχ. «Οὐκ ἦν φαύλος ὁ γάμος· ἀλλὰ κακὸν ἢ πορνία ἀλλ' ἐπὶ δεῖ πολλοῖς διαλεγόμεθα διὰ τι μὴ ὀρθῶς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ».

19 (ἐν φ. 329^α). Βραχέϊαι ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις. *Ἄρχ.* «Διατί ἐκλήθη ὁ Χ(ριστ)ὸς ποιμὴν»; ἔνθα καὶ παρετυμολογίαι τινές λ.χ. «περιστέρα ἀπὸ τοῦ πετάσθε στερρά, ἔλαφος διὰ τὸ ἐλεῖν τοὺς ὄφεις· χελιδὸν διὰ τὸ τὰ χεῖλη δὸν ἦν [=δονεῖν] ἐν τῷ λαλεῖν... τυριγῶν ὅτι τηρὶ [=τηρεῖ] τὸ οἰκεῖον γένος μὴ δὴ γαμουσα ποτέ. ἀειδὼν διὰ τὸ θεῖν ἐν νυκτὴ καὶ ἡμέρα ὅτε ποάζει κατὰ καιρὸν... γῆν διὰ τὸ γηρεῖν τὰ ὕψει. ἵππος διὰ τὸ ἵπτασθαι τοῖς ποσὶν ὅταν τρέχει... βοτάνη» κατὰ τὸ βαίνειν ἄνω, ὥπερ καὶ ἄνθος ἐκ τοῦ ἄνω θεῖν ἦγουν τρέχει».

Τέλος κολοβόν.

20 (σ. 333^α). «Ἐρωτήμ(ατα) μικρὰ» ἐν οἷς κοσμοϊστορικαὶ τινες χρονολογίαι.

21 (σ. 334^β). «Διήγησις περὶ τῶν γραμμάτων πῶς ἐγένωντο· κεφάλαιον ζς'». *Ἄρχ.* «πρῶτον μὲν παρελεχθέντων στιχίων».

22 (σ. 339). Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Παλαιᾶς διαθήκης, ἀπόκρυφα τὸ πλεῖστον: «Διαθῆκαι τῶν ἱβ' πατριαρχῶν τοῖς υἱοῖς Ἰακώβ (339-482). Διάφορα κεφάλαια ἐκ τῆς Παλαιᾶς Ἱστορίας τῶν Ἑβραίων (σ. 483-643).

(σ. 483). «Περὶ τοῦ Μωυσῆ, κε'».

(σ. 485). «Περὶ τοῦ ὄρκους Συνά».

(σ. 496). «Περὶ τοῦ Πάσχα. κς'».

(σ. 504). «Περὶ τοῦ πολέμου Ἀμαλήκ. κξ'».

(σ. 507) «Ἐρμηγία τῶν δώδεκα πηγῶν κη'».

- (σ. 512). «Ἐρμηνία περὶ τῆς νομοθεσίας κθ'».
 (σ. 521). «Ἐρμηνία περὶ τῆς ῥαύδου λ'».
 (σ. 523). «Περὶ τῆς κιβωτοῦ λα'».
 (σ. 526). «Ἐρμηνεία περὶ τοῦ ὄφρεως λβ'».
 (σ. 535). «Περὶ τοῦ Μωάβ· λγ'».
 (σ. 537). «Περὶ τοῦ Βαλαάμ τοῦ μαντίδος λδ'».
 (σ. 555). «Περὶ τοῦ θανάτου Μωυσέως λε'».
 (σ. 556). «Περὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ λς'».
 (σ. 557). «Περὶ Ραάβ τῆς πόρνης λζ'».
 (σ. 560). «Περὶ τοῦ πολέμου Ἰεριχώ λη'».
 (σ. 568). «Περὶ τοῦ Ἀεδώρ λθ'».
 (σ. 572). «Περὶ τοῦ Ἰεφθάε μ'».
 (σ. 575). Περὶ τοῦ Μανωὲ μα'».
 (σ. 580). «Περὶ τοῦ Σαμφών. μβ'»· κ.τ.λ.

23 (σ. 644). «Περὶ τῶν λοιπῶν καὶ Φραγγῶν Λατεινῶν». Ἄρχ. «Ὁ πάπας Ῥώμης ὄση τοῦ μέρους τῆς δύσεως χριστιανὸς ἔξωθεν τοῦ Ἰωνίου κόλπου».

[Περιλαμβάνονται ὄδες καὶ εἰκοσιεννέα κακοδοξίαι καὶ βαρβαρικά ἤθη τῶν Λατίνων].

24 (σ. 663) «Πράξις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου». Ἄρχ. «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦσαν οἱ ἀπόστολοι πάντες συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτό..» Τέλος ἐφθαρμένον καὶ κολοβόν.

Ὁ κῶδιξ κεκαλιγραφημένος, ἀλλὰ βρίθκει ἀνορθογραφιῶν.

Ἐν ἀγράφῳ σ. 321 δευτέρα χεῖρὶ ὀλίγον τι νεωτέρα τῆς γραφῆς τοῦ κώδικος «παπά, Ἀγγελὶς τάγραψυ· | Ὡσπερ ξένοι χαίρ(ουσιν) οἶδεῖν π(ατ)ριδα καὶ εἰ θαλατεῦον(τες) οἶδεῖν λειμένα. | Οὕτω καὶ οἱ μαθάνοντες εἶδεῖν βιβλήου τέλος» |¹. Ἐφθαρμένοι εἶσιν αἱ σελ. 679, 684 καὶ 695, μέχρι τέλους. Ἐλλείπουσι φύλλα δύο μεταξύ τῶν σ. 315 καὶ 317 ὡς μεταξύ τῶν 323 καὶ 325.

Ἡ στάχσις διὰ σανίδων, ὧν μικρὸν μέρος σώζεται, περιενδεδυμένων διὰ βύρσης.

Προσφορὰ τῷ Συλλόγῳ τῷ 1890 τοῦ ἐξ Αἴνου δημοδιδασκάλου Σ. Α. Μανασείδου, ὃς καὶ ἐφιλοπόνησε προτάξας ἐν σελ. γ-η καὶ πίνακα τῶν περιεχομένων ἀτελῆ κατὰ σελίδας ἀριθμηθείσας κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ αὐτὸς ἐπέγραψε τὸν κώδικα· «Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Ἁγίας Γραφῆς». (ἀρχαῖον χειρόγραφον)».

¹ Περὶ τούτου πρβλ. Δ. Σάροου, Παλαιογραφικὸν Ἔρανον, ἐν Περιοδικῷ Ἐλ. Φ. Συλλόγου Κ/πόλεως τόμ. ΛΓ' (1914) σ. 68 καὶ ἐν ἰδίᾳ ἀνατυπώσει.

[18] 61.

Χαρτίφων 0,20×0,15. Αιώνας XVIII (φ. 167).

«Historia Revolutionis Persicæ Authore P: Judâ Krusinsky S. Jesu Missionariô Persicô» (λατινιστί).

(φ. 2^α). «Praefacio».

(φ. 10^α). «*Pars prima*. De principiis et causis intrinsecis destructionis Monarchiæ Persicæ. Caput primum. Character exauthorati Szah - Hussein, in quo remonstratur tanti imperii Corpus, majori mente animandum fuisse».

(φ. 37^α). «Caput secundum. Eunuchorum potentia inter Principes eversi Imperii Persici causas censenda;»

(φ. 52^α). «Caput tertium. Divide et regnabis. Pseudo-politicum conservandi Persici imperii principum; per effatum Evangelii, omne regnum in se divisum desolabitur...».

(φ. 60^α). «Caput quartum. Malé administrata justitia inter Principes causas eversi Persici Imperii censenda...».

(φ. 80^α). «Caput Quintum. Subjectis Imperio Populis, non servata pacta conventa Pessumdati Regni inter Principes causas censenda.

Sectio Prima. De Armenis».

(φ. 130^α). «Caput Sextum. Sectio secunda de Georgianis».

(φ. 161^β - 167^α). «Caput septimum. Sectio Tertia. De Coeteris Persiæ Populis».

Προτάσσονται τρία φύλλα ἄγραφα ἐν τῷ τελευταίῳ «Ἱστορία τῆς ἀποστασίας Περσίας».

Στάχωσις βυρσίνη ἐπὶ ναστοῦ χάρτου μεθ' ἀπλῶν περὶ τὴν φαν ἐπιτυπωμάτων.

[19] 62.

Χαρτίφων 0,21×0,16. Αιώνας XVII καὶ XVIII (φ. 459).

Κῶδιξ πολυμειγῆς περιέχων κατὰ τὸ πλεῖστον πραγματείας καὶ λόγους τοῦ Σεβαστοῦ Τραπεζουντίου τοῦ Κυμνήτου.

1 (1-20^α). [*Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέραι*] μεθ' ἐρμηνείας ψυχαγωγικῆς ἀδήλου. Ἔρχ. ἀκέφαλ. «ἜΩ Πέρση· σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῆ σὺν» [στίχ. 274].

2 (φ. 20^β - 21^α). «*Ἀθανασίου π(α)τριάρχου*» ἐπιγράμματα δεκατέσσαρα.

3 (φ. 22^α - 48^β). [*Σεβαστοῦ Κυμνήτου*] λόγος φιλοσοφικός, ἀνεπίγραφος, ἐν ᾧ προοιμιαζόμενος λέγει ὁ συγγραφεὺς: Ἔρχ. «Πᾶν τὸ κινούμενον, ἕνεκά του κινεῖται (ἀξίωμα εἶναι κοινὸν εἰς τοὺς φιλοσόφους καὶ εἰς αὐτήν

τὴν ἀλήθειαν, σοφώτατοι καὶ λογιώτατοι καθηγῆται τοῦ πανεντίμου τούτου μουσείου, ἱερώτατοι καὶ φιλομαθέστατοι ξυνοργασταὶ καὶ ξυνδιασῶται, ἅπαντα ἱερά καὶ φιλόσοφος σύνταξις)... ἐτοῦτοι εἶναι οἱ δύο πόλοι, περὶ τοὺς ὁποίους ὁ λόγος μου στρέφεται σήμερον, ἡ εὗρεσις λέγω τοῦ ἀνθρωπίνου τέλους, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπλάσθημεν, καὶ κινούμεθα καὶ ἔσμεν καὶ βον: ἡ ἐπιτευξις τοῦ μέσου, δι' οὗ κατατυγχάνομεν τοῦ προκειμένου σκοποῦ».

4 (φ. 63^α - 110^β). «Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοφυλάκτου ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας παιδεία βασιλικὴ πρὸς πορφυρογέννητον Κωνσταντῖνον μεταφρασθεῖσα μὲν εἰς πεζὴν φράσιν ὑπὸ Σεβαστοῦ Τραπεζουντίου τοῦ Κυμνήτου, ἀφιερωθεῖσα δὲ εἰς τὸν εὐσεβέστατον, ἐνδοξότατον, ἐκλαμπρότατον καὶ θεόσεπτον ἡμῶν αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγκροβλαχίας κύριον κύριον Ἰωάννην Κωνσταντῖνον Μπασαράμπα βοεβόδα τὸν Πραγκοβάνον». «Πρῶτον μέρος πανηγυρικόν». (φ. 63^α - 76^α). «Μέρος ἕτερον παραιναικόν». (φ. 77^α - 99^α).

Προηγεῖται (φ. 53^α - 57^α) τοῦ Κυμνήτου πρὸς τὸν ἡγεμόνα τοῦτον «ἀφιερωτικὴ ἐν ἧ καὶ τίς ὁ σκοπὸς τοῦ βιβλίου». Εἶτα δὲ (φ. 57^β - 62^β) τοῦ αὐτοῦ Κυμνήτου «πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας εὐδοκίμησιν ἐν ταῖς κατ' ἀρετὴν προκοπαῖς», πρόλογος τοῦ βιβλίου.

5 (φ. 111^α). «Ἐορμηνεῖα κατὰ πεζὴν φράσιν εἰς τὴν κεφαλαιώδη παραίνεσιν, τοῦ σοφωτάτου Ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα μέγαν Ἰουστινιανόν πονηθεῖσα μὲν ὑπὸ Σεβαστοῦ Τραπεζουντίου τοῦ Κυμνήτου ἀφιερωθεῖσα δὲ εἰς τὸν ὑψηλότατον, εὐσεβέστατον καὶ θεοδόξαστον αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγκροβλαχίας κύριον κύριον Ἰωάννην Κωνσταντῖνον Μπασαράμπα βοεβόνδα τὸν Πραγκοβάνον». (φ. 111 - 158^β).

Προηγεῖται τοῦ αὐτοῦ Κυμνήτου πρὸς τὸν ἡγεμόνα τοῦτον ἀ' ἀφιερωτικὴ, ἐν ἧ καὶ τίς ὁ σκοπὸς τῆς πραγματείας, καὶ σύντομος περίληψις τῶν παραιναικῶν κεφαλαίων» καταλήγουσα: «ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψ' ὁ ἐν σπουδαίοις ἐλάχιστος καὶ παραμικρὸς ἰκέτης τῆς θεοφρουρήτου καὶ θεοσώστου ἡμῶν γαληνότητος Σεβαστοῦ Τραπεζούντιος Κυμνήτης». (φ. 101^α - 107^α). β' «Πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας εὐδοκίμησιν ἐν ταῖς κατ' ἀρετὴν προκοπαῖς». (φ. 107^β - 107^β). γ' «Προοίμιον εἰς τὴν βίβλον» (φ. 108^α - 110^β). Ἐν τέλει δὲ «Ἐκθεσις τῶν ὑποθέσεων ἐκάστου κεφαλαίου» (φ. 157^α - 158^β).

6 (164 - 172^β). Σεβαστοῦ Κυμνήτου «Ἐγκώμιον εἰς τὸν εὐσεβέστατον ἐνδοξότατον ἐκλαμπρότατον καὶ θεόσεπτον ἡμῶν αὐθέντην, καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγκροβλαχίας κύριον, κύριον Ἰωάννην Κωνσταντῖνον Μπασαράμπα βοεβόνδα» φέρον ἐν τέλει πρὸς τῷ ὀνόματι τοῦ Κυμνήτου καὶ τὴν χρονολογίαν «αχψε^ο». Εἶτα ἔπονται (φ. 173^α - 174^β) τοῦ αὐτοῦ πέντε ἐπιγράμματα, ὧν τὸ πρῶτον εἰς τὸν ἀνωτέρω ἡγεμόνα Ἰωάννην, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς τὴν πραγματείαν τοῦ συγγραφέως.

7 (φ. 174^α - 179^α). «Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἐνδοξοτάτῳ εὐσεβεστάτῳ, γαληνοτάτῳ τε καὶ μεγαλοπρεπεστάτῳ αὐθέντῃ καὶ ἡγεμόνι πάσης Οὐγκροβλαχίας κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ Μπασαράμπα βοεβόδα *Γαλακτίαν* ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ σεβασμιωτάτου μοναστηρίου τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει ἐκλαμπροτάτου καὶ ἀοιδίμου Ἰωάννου Σερβάν βοεβόδα τοῦ Κατακουζηνοῦ κραταίωσιν εἰρήνην ὑγείαν καὶ σωτηρία)ν παρὰ θεοῦ». Ἀφιερωτικὴ τῷ ἡγεμόνι, ἧς ἡ ἀρχὴ «Πᾶσα πράξις». Ἔπεται προσφωνήσις καὶ «πᾶσι τοῖς ἐντευξομένοις», τελευτῶσα ὡδε: «Ἐτυπώθη ἡ ἐξάβιβλος αὕτη τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας ἐν τῇ περιφήμῳ καὶ περιφανεστάτῃ Οὐγκροβλαχίᾳ, ἐπὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης ἀρχῆς τοῦ εὐσεβεστάτου, ἐνδοξοτάτου τε, καὶ μεγαλοπρεπεστάτου ἡγεμόνος καὶ αὐθεντὸς πάσης Οὐγκροβλαχίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μπασαράμπα βοεβόνδα π(ατ)ριαρχεύοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ παναγιωτάτου λογιωτάτου τε, καὶ οἰκουμενικοῦ Π(ατ)ριάρχου, κυρίου κυρίου Καλλινίκου, τοῦ πρώην χρηματίσαντος Προύσης, σπουδῆ μὲν καὶ δαπάνῃ τοῦ πανευλαβεστάτου καὶ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι κυρίου *Γαλακτίωνος* καὶ ἁγίου καθηγουμένου τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ περιφήμου καὶ σεβασμιωτάτου μοναστηρίου ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς ἀειπαρθένου Θεοτόκου μ(ητ)ρὸς τοῦ Σ(ωτῆ)ρος ἡμῶν Χ(ριστο)ῦ τοῦ Θ(εο)ῦ τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει εὐσεβεστάτου αὐθεντὸς κυρίου Σερβάνου βοεβόνδα, ἐπιμελεῖα δὲ καὶ διορθώσει τοῦ λογιωτάτου καὶ φιλομαθεστάτου κυρίου *Παναγιώτου τοῦ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ Σινώπης* ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ αχγζ' κατὰ μῆνα», μεθ' ἧ ἐπιγράμμα πρὸς τὸν ἡγεμόνα Ἰωάννην καὶ ἕτερον «εἰς τὴν βίβλον». Πρβλ. καὶ § 40 τοῦ αὐτοῦ κώδικος.

Πάντως πρόκειται περὶ τοῦ «*Ἀρθολογίου τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ*» τοῦ Γαλακτίωνος, τοῦ ἐκτυπωθέντος τῷ αχγζ' κατὰ μῆνα Ἰανουάριον. (Ἰδὲ *Βρεττοῦ, Νεοελλην. φιλολογίας* τόμ. Α' σ. 44. ἀρ. 127).

8 (φ. 181^α - 182^β). [*Σεβαστοῦ Κυμνήτου*]. Ἐπιστολιμαία γνωμοδότησις κατὰ τῆς παπάρας.

«Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ εὐλαβεστάτῳ, καὶ αἰδεσιμωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσιν ἁγίῳ προηγουμένῳ, κ(υρί)ῳ κ(υρί)ῳ Ἱερεμίᾳ, ἡμετέρῳ δὲ ἐν Χ(ριστ)ῷ ἀγαπητῷ τὴν ὀφειλομένην αἰδῶ». Ἄρχ. «Πολλὰ καὶ ἄπειρα τὰ τοῦ πλάνου καθ' ἡμῶν». [Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ λέγεται]: «Λοιπὸν ἡ παπᾶρα ὅπου μᾶς γράφεις πανοσιώτατε ἢ ὁποία πολιτεύεται εἰς ἐτοῦτα τὰ μέρη, δὲν ἤξεύρω βέβαια πόθεν νὰ ἔλαβε τὴν ἀρχὴν, ὅμως ὑπολαμβάνω νὰ εἶναι ἐφεύρημα τινῶν ἀπαιδευτῶν... Ἡ δὲ παπᾶρα δὲν εἶναι σῶμα καὶ αἷμα, ἀλλὰ μόνον ψωμὶ καὶ κρασί...»

9 (φ. 185^α - 187^β). Σημειώσεις βραχειαὶ εἰς τὴν ἠτορικήν.

α' «Ἐΐδησις τῶν Ἀφθονίου προγυμνασμάτων... Περὶ τῶν προλεγομένων».

β' «Ἐΐδησις τῶν τοῦ Κορυδ(αλέως) εἰς τὴν ἠτορ: συγγρ: Προοίμιον εἰς

τὴν ῥητορικὴν τέχνην, εἶτα δὲ καὶ εἰς τὰς στάσεις. [Βραχεῖαι σημειώσεις κατὰ τὴν διδασκαλίαν πιθανώτατα τοῦ Σεβαστοῦ Κυμνήτου].

10 (φ. 191^α - 192^β).

Σεβαστοῦ Κυμνήτου ἐπιστολὴ παραινετικὴ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παιδείας «Τῷ ἐντιμοτάτῳ ἐνδοξοτάτῳ σοφολογιωτάτῳ πανευγενεστάτῳ καὶ πάσῃ ἀρετῇ καὶ χάριτι καὶ συνέσει κεκοσμημένῳ ἄρχοντι κυρίῳ κυρίῳ *Μηχάλη*, καὶ αὐταδέλφῳ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἐκλαμπροτάτου θεοσεβεστάτου ἡμῶν αὐθεντὸς κυρίου κυρίου Σερβάνου βοεβρόνδα τοῦ πάλαι βασιλικωτάτου καὶ ὑψηλοτάτου τῶν Κομνηνῶν γένους, ἐντεῦθεν ὡς λόγος ὀρωμένον τὰ πάτρια. ὑγίειαν κτλ.» Ἀρχ. «Πανήγυριν νόμιζε τόνδε τὸν βίον». Ἐν τέλει «αχπθ' σκιῶφοριῶνος ζ^η ἰσταμένου Σεβαστὸς ὁ ἐλάχιστος ἐν σπουδαίοις καὶ ὑμέτερος ἐν πᾶσιν ἱκέτης καὶ διδάσκαλος».

11 (φ. 193^α - 194^α). [*Τοῦ αὐτοῦ* εἰσαγωγή εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐρμηνείαν τῶν Τοπικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους]. Ἀρχ. «Θεὸς ἡγείσθω παντὸς καὶ λόγου».

12 (195^β). Συντακτικαὶ τινες παρατηρήσεις εἰς προθέσεις καὶ ἄρθρα μετὰ παραπομπῆς εἰς 168. 12 ἀδήλου ἔργου.

13 (φ. 195). *Τοῦ αὐτοῦ* ἐπιστολὴ πρὸς Ἀλέξανδρον [Μαυροκορδάτον]. Ἀρχ. «Ὁ τῶντι σοφώτατος Σολομών».

Ἐν τέλει: «Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἐνδοξοτάτῳ σοφολογιωτάτῳ αὐθέντη ἐξ ἀπορορήτων καὶ πρέσβει τῆς κραταιᾶς βασιλείας τῆς δὲ τοῦ Χριστοῦ(ῦ) Μεγάλης Ἐκκλησίας μεγάλῳ λογοθέτῃ ἡμετέρῳ δὲ καθηγεμόνι κυρίῳ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ, τὴν ὀφειλομένην αἰδῶ καὶ πᾶν ἐν Χ(ριστ)ῷ καταθύμιον». «Ἐν τῇ ἐπιγραφῇ Ἀλεξάνδρῳ αἰσίως τε καὶ πανευδαιμόνως. αψβ'» [Ἐδημοσιεύη ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γεδεῶν ἐν τῇ *Πρωῖᾳ* Κ/πόλεως 1876 τεύχ. β'.

14 (φ. 197^α). *Τοῦ αὐτοῦ* ἐπιστολὴ «τῷ σοφολογιωτάτῳ καὶ ἀκεστέρων ἐξοχωτάτῳ καὶ πάντων ἐμοὶ ἐρασμιωτάτῳ προσκνητῇ κυρίῳ *Ἰωάννῃ τῷ Κομνηνῷ*». Ἀρχ. «Ἀγαθὴ φήμη φασὶ θησαυρῶν πολυταλάντων αἰρετωτέρα». ἐν τέλει «αχρη' Αὐγουστοῦ κη'. ὁ πάλαι ποτέ σοι περὶ τὰ προτέλεια χρηματίας ὑψηγητῆς Σεβαστὸς Τραπεζούντιος Κυμνήτης».

15 (φ. 198). *Τοῦ αὐτοῦ* ἐπιστολὴ «τῷ ἐντιμοτάτῳ σοφολογιωτάτῳ μοι ἐν διδασκάλοις καὶ τὰ πάντα μοι ἐν Χ(ριστ)ῷ ποθεινοτάτῳ ἀγίῳ δικαιοφύλακι κυρίῳ κυρίῳ *Σπαντωνῆ*». Ἀρχ. «Οἱ τῶν παιδικῶν ὑπερφυῶς ἐκκρεμαννύμενοι». Τέλος «αχπθ^φ Πυανεπιῶνος γ^η ἰσταμένου».

16 (φ. 201^α - 202^β). *Τοῦ αὐτοῦ* ἐπιστολικὴ «Παράινεις εἰς μοναχὸν ἐκπεσόντα. Τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐν ἱερομονάχοις καὶ πν(ευματ)ικοῖς πατράσι κυρίῳ κυρίῳ *Ἀρσενίῳ* ἡμετέρῳ δὲ ἀγαπητῷ...» Ἀρχ. «Οὐκ ἤλθον καλεῖσαι δικαίους» Τέλος «ἐν ἔτει ἀπὸ Θεογονίας αψ' Μαΐου κζ'»

17 (φ. 203^α - 204^β). [*Τοῦ αὐτοῦ*] ἐπιστολὴ πρὸς τινὰ μαθητὴν αὐτοῦ. Ἀρχ. «Ἐν καὶ μόνον τῶν παρόντων φάρμακον ἀκεσόδυνον τῶν παρόντων καὶ συμβαινόντων δεινῶν».

18 (φ. 205). [*Τοῦ αὐτοῦ*]. Ἀνεπίγραφος ἐπιστολή παραινετική. Ἀρχ. «Πάλιν δεινοπαθοῦντες, πάλιν ἀγανακτοῦντες, πάλιν ὑμᾶς γραφόμενοι ἀδικίας, καὶ τί μὲν οὐχ ἐγκαλοῦντες τί δ' οὐχ ὑπέρδικον λέγοντες»: Τέλος, ἀτελὲς «ἡμεῖς γὰρ φησὶν ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

19 (φ. 206). [*Τοῦ αὐτοῦ*]. Ἀνεπίγραφος ἐπιστολή παραινετική. Ἀρχ. «Ἀκηκόα του τῶν φίλων ἀνδρὸς ἡμῶν αὐτῶν καταβοῶντα». Ἀντεγράφη ἀτελής: «δικαίαν ἀδικῶν καὶ πιστοτάτην φιλίαν».

20 (φ. 207). [*Τοῦ αὐτοῦ*]. Ἐπιστολή ἀνεπίγραφος παραινετική. Ἀρχ. «Οὕτω λαμπράτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν» ἐν τέλει «Οὕτω τοι καὶ φρονῶν καὶ πράττων καὶ γράφων καὶ διδάσκων μέγας κληθήσει... ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

21 (φ. 209^α - 210^α). [*Τοῦ αὐτοῦ*] «*Τιμοθέῳ* ἱεροδιακόνῳ μαθητῇ αὐτοῦ Ρώσσω». Ἀρχ. «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας». [Ἐδημοσιεύθη ἐκ τοῦ κώδικος τούτου ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γεδεῶν ἐν Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας ἔτει Η' [27 Ἰανουαρίου 1888] σ. 92.

22 (φ. 211). «Πατριαρχικὸν σιγηλιῶδες ἐπιβεβαιωτικὸν γράμμα» τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἐν Τραπεζοῦντι μονῆς Σουμελᾶ καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς κατὰ τὸ ἀχπβ' ἔτος ἀπὸ θεογονίας Μαρτίου Ἰνδικτιῶνος ιγ' (:).

Ἀρχ. «Θ(εὸς) ἦν μὲν αἶι ναὶ μὴν καὶ ἔστι καὶ ἔσται ἕξ ἰδίου».

Ἐν τῷ γράμματι τούτῳ ὁ Πατριάρχης γράφει, μετὰξὺ ἄλλων· «ἡ τιμωμένη κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τραπεζοῦντος ἐν ὄρει κειμένη τὸ ἐπίκλην Σουμελᾶ ὅπου καὶ ἡμεῖς σωματικῶς παραγεγονότες χάριν εὐλαβείας καὶ προσκυνήσεως καὶ τὴν τοποθεσίαν αὐτὴν ἠγησάμεθα ὡς ἤσυχον καὶ σωτήριον. »

23 (φ. 212^α - 213^α). *Τοῦ αὐτοῦ*. «*Τῷ Παναγιωτάτῳ* ἱεροσοφολογιωτάτῳ θεοτιμῆτῳ καὶ πάσῃ ἀρετῇ καὶ συνέσει κεκοσμημένῳ ἡμῶν δὲ αὐθέντη καὶ δεσπότη καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ κυρίῳ *Καλλινίκῳ* τὴν ἐδαφιαίαν προσκύνησιν».

Ἀρχ. «Εἰ καὶ βάθος ἀπύθμαντον ἄντικρυς». Ἐν τέλει «αχ-ε⁹ Ἰανουαρίῳ κ^η. Ὁ δούλος τῶν δούλ(ων) τῆς θεοπροβλήτου ἡμῶν παναγιότητος καὶ ἐλάχιστος ἐν σπουδαίοις Σεβαστὸς Τραπεζοῦντιος Κυμνήτης· ἀπὸ τῆς πανευδαίμονος ταύτης διὰ τὸν πανευδαίμονα ἐκλαμπρότατον πολιτείας ἐπὶ τὴν πανευδαίμονα διὰ τὸν Παναγιώτατον βασιλεύουσαν πολιτείαν».

24 (φ. 215^α - 216^α). *Τοῦ αὐτοῦ*. «*Τῷ* εὐλαβεστάτῳ ἐν ἱεροδιακόνοις καὶ λογιωτάτῳ ἐν σπουδαίοις κυρίῳ *Χρυσίπῳ* πᾶν ὅτι θυμῆρες ἐν Χ(ριστ)ῷ γένοιτο. Ἀρχ. «Ἐδεξάμεθά σου τὴν καλὴν κάγαθὴν ἐπιστολήν».

25 (φ. 217). [Ἀδήλου, πιθανῶς τοῦ αὐτοῦ]. κδ' «Μονόστιχα ἑξάμετρα κατὰ ἀλφάβητον τὰ μὲν πρὸς τὰς δέ, τὰ δὲ κατὰ τάσδε πεποιημένα τὰς ὑποθήκας, ὧν ἕκαστον ἰδίαν ἔννοιαν περιέχει. Ἀρχ. «ἄζυγέες πρὸς τάσδε βιοῦτε καλῶς ὑποθήκας».

26 (φ. 218^α - 219^α). *Παπαδανηλ* Διονυσιάτου (Ἀγιορείτου). «*Ενθύμη-*

σις διὰ τῶν γενομένων σημείων καὶ παραδόξων ἀκουσμάτων ἐν τῇ νήσῳ τῇ *Σαντορίῳ*: Ἄρχ. «Ἐν ἔτει τῷ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἴσρη' ἀπὸ δὲ τῆς τοῦ Θ(εο)ῦ ἐνανθρωπήσεως *αχ'* τῇ ιδ' τοῦ σεπτεμβρίου μηνός».

[Ἡ περιγραφή αὕτη τοῦ ἐν Θήρᾳ σεισμοῦ, ὀλίγον παραλλάσσουσα γλωσσικῶς καὶ βραχυτέρα, ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον, ἄνευ τοῦ ὀνόματος τοῦ γράψαντος αὐτήν, ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 131 κώδικος τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ ὄρει μονῆς Δοχειαρίου ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Σπ. Π. Λάμπρου ἐν τῷ *Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθν. Ἐταιρείας* τῆς Ἑλλάδος τόμ. Β' σ. 107 - 111, εἶτα ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀττικῆ Ἴρις, ἔτ. Ε' ἀρ. 7 (1 Ἀπριλ. 1902), καὶ ἐν ταῖς Μικταῖς σελίσι τοῦ Σπ. Λάμπρου σ. 553. Καὶ ὁ κ. Μ. Γεδεῶν ἐδημοσίευσεν αὐτήν ἐκ τοῦδε τοῦ κώδικος ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδοθέντι περιοδικῷ *Στερεώματι* ἔτους Α' σ. 8-9 καὶ 26-27, τῆς 1 Ἰουνίου καὶ 1 Ἰουλίου 1888.

Σημ. Ἀντὶ τοῦ δημοσιευθέντος ἐκ τοῦ ἀγιορειτικοῦ κώδικος ἐν *Δελτίῳ* ἔνθ' ἀν. σ. 109 στίχ. 15 «καὶ ὅσον ἐπήγαγεν ἀπάνω *ἐχαμοθρόνταν*» ὀρθότερον ὁ κώδιξ οὗτος: «ὅσῳ ἀνέβαινε *ἐλιανοθρόντα*»].

27 (φ. 221^α - 222^β). [Σεβαστοῦ Κυμνήτου]. Λύσεις ἀποριῶν τινων θεολογικῶν. Ἄρχ. «Περὶ δὲ τῆς τετρακτύος τῶν τρόπων καθ' οὓς ἐξηγῆται τοῖς π(ατ)ράσιν ἢ θείᾳ γραφῇ..»

«Περὶ δὲ τῶν διαταγῶν τῶν ἀποστόλ(ων) δοκεῖ μοι δεῖν τοῖς π(ατ)ράσιν ἀπολυπραγμόνως πείθεσθαι».

«Περὶ δὲ τῶν παρὰ Ρωμαίοις Καλανδῶν»...

«Περὶ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ συνόδου, οὗ μοι δοκεῖ ἀπίθανον μετὰ τὴν τῶν ἡμετέρ(ων) ἐξ Ἰταλίας ἐπάνοδον, συνελθεῖν καὶ συνδιασκέψασθαι».

«Περὶ δὲ τῶν βιβλίων τῶν θεί(ων) π(ατέ)ρων, οὓςπερ ἡ σύνοδος ἐκεῖνη τοὺς Λατίνους ἔφη κιβδηλεῦσαι...».

28 (φ. 223^α - 224^β). «Ἐγκώμιον εἰς ἀρετὴν καὶ σοφίαν, καὶ εἰς τὸν μακαρίτην ἐλεήμονα *Μανολάκην* τὸν αἴτιον γενόμενον τῆς σοφίας καὶ μαθήσεως διὰ τῆς συστάσεως τοῦ φροντιστηρίου [Κωνσταντινουπόλεως] προσφωνηθέν, ὡς φαίνεται, ὑπὸ μαθητοῦ ἐν τῷ φροντιστηρίῳ».

Ἄρχ. «Ἐπαινετὰ μὲν ὦ φιλήκοοι τὰ καλά.»

Ἐν τέλει χειρὶ νεωτέρα: «Ἡ ἀντιγραφή παρὰ τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου τῆς Ξηροκρηναίας σχολῆς τοῦ Γένους Κωνσταντίνου Εὐθυβούλου. Ἡ δ' ἐπιγραφή ἐξ ἐτέρου κώδικος».

[Περὶ τοῦ εὐεργέτου τοῦ Γένους *Μανωλάκη* τοῦ ἐκ *Καστορίας* καὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐγκωμίου ἰδὲ Μ. Γεδεῶν *Χρονικὰ Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας* σ.124 - 131].

29 (φ. 225 - 228^α). Ἐγκώμια εἰς τὸν ἡγεμόνα Οὐγκροβλαχίας, συνταχθέντα πάντως ὑπὸ *Σεβαστοῦ Κυμνήτου*.

α' (φ. 225^α). «Ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τοῦ ἐλαμπροτάτου [ἡγεμόνος τῆς Οὐγκροβλαχίας κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μπασαράμπα βόδα] ἢ τῇ ἐκπομπῇ».

Ἄρχ. «Καθὼς ὁ λαμπρότατος καὶ πάμφωτος». Ἐν τέλει: Πολυχρό-

νιον ποιῆσαι κ(ύριος) ὁ Θε(ός), τὸν εὐσεβέστατον ἐνδοξότατον καὶ ἐκλαμπρότατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγκροβλαχ(ας), κύριον κύριον Ἰωάννην Κωνσταντίνου Μπασαράμπα Βοεβόδα· σὺν τῇ εὐσεβεστάτῃ καὶ ἐνδοξοτάτῃ κυρία ἡμῶν δόμνα Μαρία καὶ τῶν ἐκλαμπροτάτων αὐτῆς πεγζατέδ(ων)· κύριε φύλαττε αὐτ(οὺς) εἰς πολλὰ ἔτη: ἀρχῆς⁹ Ἰουλίου ε^π ἐλέχθη ὑπὸ Σερμπιάνου υἱοῦ τοῦ ἄρχοντος Βεστιάρη· ἡμέρα Κυριακῆ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, μετὰ τὴν λειτουργίαν».

β' (φ. 226^α). Ἐπὶ τῇ εἰσόδου τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἢ τῇ εἰσομοπῇ «Ἄρχ. «Καθὼς ὁ λαμπρότατος». Ἐν τέλει ἐπαναλαμβάνεται ὁ ἀνωτέρω πολυχρονισμός.

30 (φ. 229^α - 237^β). [Σεβαστοῦ Κυμνήτου]. Λόγοι εἰς τὸ ἅγιον Πάσχα.

Ἄρχ. «Ἀνάστασιν Χ(ριστοῦ) θεασάμενοι, (εὐσεβέστατε, ἐνδοξότατε, θεοτίμητε καὶ θεοδόξαστε ἡμῶν αὐθέντα καὶ εὐεργέτα)».

31 (φ. 244 - 304^α). «Ἑλληνικὰ σχόλια εἰς ἀρχαῖα ἐπιγράμματα». Φαίνεται ἀντιγραφή πιστῆ τῶν σχολίων τῶν ἐπὶ βιβλίων τῶν «Epigrammatum Graecorum annotationibus Johannis Brodae Turonensis, nec non Vincentii obsopoei, et Graecis in pleraque epigrammata scholiis illustrationum Libri VII. Accesserunt Henricii Stephani... *Frankfurti Anno MDC.*

32 (φ. 306). Ἄδηλον. Αἰνίγματα ἕξ εἰς τρίμετρον ἱαμβικὸν καὶ φράσιν ἀρχαίαν. Ἄρχ. «Τριττὰς συλλαβὰς καὶ τόνον ἕνα φέρω». Ἐν τέλει τοῦ ε' (φ. 306^β) «ἐσχεδιάσθη τὸ παρὸν εἰς χρόνους ἑπτακοσίους δεκαεννέα ἀπὸ Χριστοῦ μετὰ τε τοὺς χιλίους κατὰ πρῶτον σχέδιον».

33 (φ. 307^α - 308^β). «Κανὼν μελουρηγηθεὶς ὅτε ἡ Χίος ὑπετάγη τῇ ἀρχῇ τῶν Ἐνετῶν πορευομένου τοῦ Γγενεράλε, ἐν τῷ ἄστει μετὰ τῆς λειτανίας. Ποίημα Κλήμεντος ἱερομονάχου Κουζίνου καὶ ἱεροκλήρυκος». Ὁδαί θ'. Ἄρχ. «Ὡδὴν χαριστήριον, τῷ εὐεργέτῃ θ(ε)ῷ ἡμῶν». Τέλ. «καθυποτάσσω αὐτοῖς δέσποινα». [Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ τοῦ Γ. Ζολώτα Ἱστορία τῆς Χίου, τ. Γ' (1926) σ. 219 - 222].

34 (φ. 311^α - 330^β). «Ἐἴδησις τῶν ἀναγινωσκομένων τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ ἀποστολοευαγγελίων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς παραλαβανομένων ἀναγνωσμάτων».

35 (φ. 335^α - 336^β). [Σεβαστοῦ Κυμνήτου] περὶ παρθενίας, πρὸς τὸν μακαριώτατον πατριάρχη [Ἱεροσολύμων Δοσίθεον], Ἄρχ. «Ἀναντίρρητον οἶμαι τὸν διαπρύσιον ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριον». Τέλος «εἰς αἰῶνας ἀτελευτήτους». [Πάντως ἐστὶν ὁ πρόλογος τῆς τοῦ Κυμνήτου παραφράσεως τοῦ περὶ παρθενίας λόγου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ. Πρβλ. Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἱεροσολυμιτικ. Βιβλιοθ. τ. Α', σ. 427].

36 (φ. 338^α - 355^α). «Ἐρωταποκρίσεις ἀναγκαῖ(αι) ἐκάστῳ εὐσεβεῖ, ἐρμηνευθεῖσαι παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ ἐξοχωτάτου ἐν διδασκάλοις, μεγάλου

λογοθέτου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, κυ(ρίου) κυ(ρίου) Ἰω(άνν)ου Καρυ(ο)-
φύλλου διατριβόντος ἐν Μπουκουρεσιῶ»: Ἄρχ. « Ἀράγε ἡ δέσις τῶν
ἀσεβῶν ».

37 (φ. 357^α - 360^β). Ἄνεπίγραφον. [*Σεβαστοῦ Κυμνήτου*] ἐπικρίσεις
θεολογικοῦ τινος συγγράμματος. Ἄρχεται « Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τὸ ἐπερά-
σαμεν κατὰ τὸ πρόσταγμα τῆς ἐνδοξότητός της μίαν φορὰν, κατὰ τὴν παρα-
μικρὰν εὐκαιρίαν ὅπου ἔχομεν, καὶ εἶναι καλωτάτον· πλὴν κατὰ τὴν πρωτό-
πειρόν μας ταύτην σκέψιν εὐρήκαμεν μερικά τινα ὅπου χρειάζονται κάποια
διόρθωσιν καὶ ἰδοὺ ὅπου τὰ σημειώνομεν ξεχωριστὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ
ἔχομεν καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τοὺς τόπους τοῦ συγγράμματος σημειωμένους μὲ
ἀριθμοὺς τὸ ἓνα ἕως καὶ εἰς τὰ 8... » Ἔπονται εἶτα κρίσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν
ὀκτῶ μερῶν τοῦ ἔργου. Ἄρχ. « Ἀ^ον Λοιπὸν ἐκεῖ ὅπου γράφει ἀπ' ἕξω τὸ
ἓνα, φαίνεται νὰ λέγη ὁ διδάσκαλος πῶς οἱ θεοκτόνοι Ἰουδαῖοι βλέποντες
τόσα θαύματα ὅπου ἔγιναν ἐπάνω εἰς τὴν σ(αὐ)ρωσιν τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ἐσκλη-
ρύνονταν περισσότερον. Τοῦτο μοὶ φαίνεται νὰ μὴν ἀληθεύη ». Εἰς δὲ τὸ
τελευταῖον ὄγδοον μέρος: « ἐκεῖ πάλιν ὅπου λέγει εἰς τὴν 5^ην ἐρωταποκρίσιν
τοῦ πρώτου μέρους διὰ τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας πῶς προέρχεται ἀπὸ τὴν
σελήνην, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται καὶ σεληνιασμός: τοῦτο ἡ ἁγία μας ἐκκλησία
δὲν τὸ δέχεται... » Ἐν τέλει: « Ἀὐτὰ τὰ ὀλίγα ἐσημειώσαμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ
τοῦ παρόντος εἰς ὅσα μᾶς ἐφάνησαν πῶς χρειάζονται διόρθωσιν εἴτε γραφι-
κὴν εἴτε δογματικὴν. Ὑμεῖς δὲ ὡς σοφωτάτη καὶ κριτικωτάτη καὶ ἱερὰ
κεφαλὴ ἀναγινώσκοντές τα ἐπικρίνατε κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ ἡμῖν τὴν εὐλο-
γίαν ἀντίδοτε ὡς τοῦ θε(ο)ῦ ἄν(θρωπ)οι καὶ ἀντιλήπτορες τῶν καταπονου-
μένων καὶ ἡμῶν τῶν ἐλαχίστων καὶ εὐτελῶν αὐτῆς [κετῶν, ἀμήν]. »

38 (361^α - 377^β). [*Ἀδῆλου, πάντως Σεβαστοῦ Κυμνήτου*] « Περὶ τῶν
πρωτείων τοῦ Πάπα, ὅπου λέγουν οἱ Ῥωμῶνοι: ».

Ἄρχ. « Δὲν εἶναι ἄλλο, διὰ τὸ ὅποιον λέγουσιν οἱ Ῥωμῶνοι, πῶς ὁ
πάπας, νὰ εἶναι κεφαλὴ τῆς ἐκκλησί(ας), καὶ ἀρχηγός καὶ ἔξουσιαστῆς ὁλωνῶν
τῶν ἀρχιερέων ».

39 (φ. 379^α - 386^α). [*Τοῦ αὐτοῦ. Περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς εὐχαριστίας*].
Ἐπιστολὴ « Χρυσάνθῳ τῷ ἱερολογιωτάτῳ ἀγγινουστάτῳ καὶ κατὰ πάντα μοὶ
ἐν Χ(ριστ)ῷ ἔρασματώτῳ ἀρχιδιακόνῳ τοῦ μακαριωτάτου ἡμῶν αὐθεντός
καὶ δεσπότη κυρίου κυρίου Δοσιθέου, πᾶν ἐν Χ(ριστ)ῷ καταθύμιον ». Ἄρχ.
« Ὑπὲρ μὲν οὖν ὧν πρὸ σκοποῦ γράφεις ». Τέλος: « ὁ ἐλάχιστος ἐν σπουδαίοις
καὶ σὸς ποτε χρηματίας εἰ καὶ εὐτελής ὅμως εἶπω καθηγητής. Σεβαστός
Τραπεζούντιος ὁ Κυμνήτης. αἰϰζϞ Ὀκτωμβρίου ε' » [Πρβλ. Α. Παπαδοπουλ.
Κεραμῆς Ἱεροσολυμ. βιβλιοθ. τ. Δ' σ. 199. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Μητρο-
πολίτου Ἀγχιάλου Βασιλείου (μετέπειτα Οἰκ. Πατριάρχου) ἐν Ἐκκλησιαστικῆς
Ἀληθείας ἔτει Α' [1881] σελ. 243-246 καὶ 253 - 255 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν « Περὶ
μετουσίωσης ἐν τῇ θεῖα εὐχαριστία ».

40 (φ. 386^{α-β}). *Τοῦ αὐτοῦ* (;) «*Περὶ εἰκόνων*». Ἀρχ. «Αἱ εἰκονογραφίαι αὐτὰ γραφῆ τὰ πρωτότυπα ὑποφαίνουσι». Τέλος: «ἡ τοιαύτη φιλοσωτήριος τῶν εἰκόνων τιμῆ».

41 (φ. 387^α - 388^α). Ἀνεπίγραφος. Ἡ αὐτὴ καὶ ἐν § 6 (φ. 174^α - 179^α) ἀφιερωτικὴ τοῦ καθηγουμένου Γαλακτίωνος τῷ ἡγεμόνι τῆς Οὐγκροβλαχίας Ἰωάννη Κωσταντίνῳ Μπασαράμπα Βοεβόδα ἔχουσα μικρὰς λεκτικὰς διαφοράς, μετὰ τῆς σημειώσεως περὶ τῆς τυπώσεως τοῦ ἔργου «ἐν ἔτει ἀπὸ Χ(ριστοῦ) ἁχῆς' κατὰ μῆνα ο,» [Ὀκτώβιον;].

42 (φ. 389^α). «Τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου Θεουπόλεως Ἀντιοχείας τοῦ Μεγάλου» «Περὶ τοῦ Ἑβραϊκοῦ Ἐφούδ.» Ἀρχ. «Τοῦτο τὸ ὄνομα νὰ τὸ ἐξηγεῖται τινάς».

43 (φ. 389^β - 390^α). «Τοῦ Χρυσσοτόμου περὶ τῆς στολῆς τοῦ ἱερέως ἢ τοῦ ἀρχιερέως» Ἀρχ. «Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐνδύετον... ὅταν ἔμπενε».

44 (φ. 393^β - 404^β). «Τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου» εἰς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν. Προοίμιον». Ἐν φ. 393^β προηγεῖται πίναξ τῶν ὀνομάτων ἐξηγητῶν τῆς βίβλου τῶν ψαλμῶν. Ἀρχ. «Πᾶσα μὲν γραφὴ (ὡς Παῦλος φησί)». Τέλος: «λαλήσαντες ἄνδρες ἅγιοι».

45 (φ. 405^{α-β}). «Τοῦ ἀνωνύμου εἰς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν Προοίμιον». Ἀρχ. «Πᾶσα μὲν γραφὴ θεόπνευστος».

46 (φ. 405^β). «*Ἐὐσεβίου Καισαρίας*: «Περὶ τοῦ διαψάλματος».

47 (φ. 406^α) *Ἐὐσεβίου τοῦ Παμφίλου* εἰς τὴν τῶν ψαλμῶν ἀνακεφαλαίωσιν ὑπόθεσις».

48 (φ. 406^β). «Ψῆφος τῶν ἐτῶν τοῦ κόσμου ἀκριβῆς, καθὼς ἔνι ἐν τῷ Ζωναρᾷ».

Ἐν φ. 407^α ⁷²⁴⁸ «ὑφειλμὸς τ(ῶ)ν ἀναμεταξὺ ἐτ(ῶ)ν ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ αψμ' ἀπριλλίου ιθ' ⁶⁸¹⁹ ₀₄₁₉ ἡμέρα Σαββάτω (ἀπὸ Ἀδάμ Ἰσμη^ο. Ἐγρᾶφη τὸ νομοκάνονον τὸ λεγόμενον Ζωναράς κατὰ τὸ ρωιθ' ἀπὸ ἔτος. διὰ χειρὸς Κοσμᾶ ἱερομονάχου προτροπῆ τοῦ πανιερωτάτου αὐτοῦ αὐθέντου καὶ δεσπότη μ(η)τροπολίτου Τραπεζοῦντος καὶ ὑπερτίμου κυρίου Βαρνάβα, καθὼς γράφει ὁ ῥηθεὶς Κοσμᾶς ἐν τῷ τέλει τοῦ Ζωναρᾶ ἰδιοχειρῶς. ἔστιν οὖν ἔκτοτε μέχρι τοῦ νῦν χρόνοι, τετρακόσιοι εἰκοσιεννέα».

49 (φ. 409^α). Σημειώσεις τινὲς περὶ τοῦ χρόνου καὶ τῶν πράξεων τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων.

50 (φ. 410^α - 459^α ἢ σελ. 1 - 97). «Ἀποσημειώσεις ἐκ τοῦ *Οἰκουμενίου Γραικολατίνου*», ἃς ἠρύσατο ὁ ἀντιγραφεὺς ἐκ διτόμου ἐκδόσεως τῶν ἔργων τοῦ Οἰκουμενίου, εἰς ἣν καὶ παραπέμπει, [πιθανῶς τὴν τοῦ F. Moretus, ἐν Παρισίοις 1631]. Ἀπὸ τοῦ φ. 419^α - 456^β ἐρμηνεύεται ἡ «Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἡγαπημένου Ἀποκάλυψις», ἧς ἐκ τοῦ τέλους ἐλλείπει ἐν φύλλον, τελευτώσης κολοβῆς [κεφ.] «οβ'. Μαρτύρομαι ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους». Καὶ ἡ Ἀποκάλυψις φαίνεται ἀντιγραφὴ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐντύ-

που εἰς οὗ τὰς σελίδας γίνονται αἱ παραπομπαὶ (ἐντύπου τόμ. β' σ. 640-836). Εἶτα ἔπονται τὰ «Κεφάλαια τῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Ἀποκαλύψεως» (φ. 457^α - 458^α), ἀπινά εἰσι ταῦτὰ τῶν παρ' Ἀνδρέα Καισαρείας (Migne τόμ. 106 σ. 494 - 499). Περὶ τοῦ αἰνιγματώδους Οἰκουμένου καὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἔργων αὐτοῦ ἰδὲ Κρουμβάχερ, Ἱστορ. τῆς Βυζαντ. Λογοτ. τ. Α' σ. 259 - 261. (μετάφρ. Σωτηριάδου).

51 (φ. 459^β). Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι ὁ ἀντιγραφεὺς ἱκανῶν τοῦ κώδικος πραγματειῶν καὶ πρῶτος αὐτοῦ κάτοχος σημειοῦται τάςδε ἐνθυμήσεις. «Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψλβ' μηνὶ Ἰανουαρίῳ, τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ αὐτοῦ, γάμφω προσομιλήσαι ἐμὲ τὸν Ἰωάννην, τὸν τοῦ Θεοδώρου ἱερέως, καὶ Οἰκονόμου Τραπεζοῦντος, τὸ θεῖον οἷς κριμασιν οἶδεν, ἠξίωσε· μετὰ δὲ παρέλευσιν χρόνων δύο, αψλδ' Ἰαννουαρίου εἰκοστῇ, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς ὥρα ἐβδόμη τελείᾳ, ἐτέχθη μοι υἱὸς τοῦνομα Ἀνδρόνικος, ὃν περ ὁ τῶν ὄλων πρῦτανις καὶ παντάναξ θεός, ἀξήσαι καὶ συνετίσαι, καὶ εἰς γραμμάτων πείραν ἀξιώσαι.

Κατὰ δὲ τὸ αψλς' σωτηρίῳ ἔτος, ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἐτέχθη μοι καὶ θυγάτηρ ὀνόματι Χατούνα.

Ἐτέχθη μοι καὶ κατὰ τὸ αψλθ' ἔτος Ἰανουαρίου κθ' ἡμέρᾳ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ θεοφόρου Ἰγνατίου, καὶ ἕτερος υἱὸς μετὰ τὴν τοῦ ὄρθρου ἀκολουθίαν, κληθεὶς τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι Ἰγνάτιος, εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου, ὃνπερ διὰ πρεσβειῶν αὐτοῦ ὁ Θεός διαφυλάξει ἐν πάσῃ ἡλικίᾳ αὐτοῦ.

Τούτου τοίνυν ἀποθανόντος ἐννεαμηναίου ὄντος, ἐτέχθη μοι θυγάτηρ κατὰ τὸ αψμ' ἔτος, Διασώνα ὀνόματι μετὰ τὸν θάνατον τῆς πενθερᾶς μου, κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον.

Ἐτέρας μοι θυγατρὸς Σοφίας ὀνόματι γεννηθείσης τε καὶ ἀποθανούσης, ἐτέχθη μοι καὶ τρίτος υἱὸς τῷ αψμε' Ἰουλίῳ (λείπει) ὃς τῷ θεῷ βαπτίσματι Θεόδωρος ὀνομασται, ἐπ' ὀνόματι τοῦ π(ατ)ρός μου, ἀναδόχου αὐτοῦ γενομένου τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη κυρίου Ἀνανίου· οὗ ταῖς εὐχαῖς τὸ θεῖον συνετίσαι καὶ ἀξήσαι καὶ εἰς γραμμάτων πείραν ἀξιώσαι καὶ αὐτόν, καὶ ἀγχινοίας καὶ ἀγαθῶν μέτρων ἀξιώσαι τῇ θεῷ αὐτοῦ προνοίᾳ.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψοη' Ὀκτωβρίου ς' ἐτρώθη ὑπὸ τῆς πανώλης ὁ Ἀνδρόνικος, ἐχούσης τῆς σελήνης, ἡμέρας κς', ἔχοντας καὶ αὐτοῦ μδ' ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καὶ μῆνας ὀκτώ, καὶ ἡμέρας δεκαοκτώ, ὁ δὲ κύριος γένοιτο αὐτῷ ἕλωσ καὶ ἡμῖν».

Ἐπὶ δὲ τῆς πινακίδος τῇ αὐτῇ χειρί: «Ἠξιώθην τοῦ θεοῦ τῆς ἱερωσύνης ἀξιώματος, ἐγὼ Ἰωάννης ἱερέυς, ὁ τοῦ Οἰκονόμου Τραπεζοῦντος Θεοδώρου ἱερέως, διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου μου θεοπροβλήτου καὶ πανιερωτάτου ἁγίου Τραπεζοῦντος κυρίου κυρίου Ἀνανίου, τοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Περιστε-

ριώτου, ἐντὸς τοῦ γ' ἔτους τῆς αὐτοῦ ἀρχιερωσύνης ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ, ἀψλθ' Ἰανουαρίου α'.

Μετέστη τῶν προσκαίρων ὁ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενόμενος ἀοίδιμος ἀρχιερεὺς ἅγιος Σελευκείας κύριος κύριος Γρηγόριος ὁ ἕμὸς μέγας θεῖος κατὰ τὸ ἀψλ' σωτήριον ἔτος Ἰανουαρίου λ', ὃν ὁ τῶν ὄλων θεὸς τῷ ἀπείρῳ ἐλέει αὐτοῦ ἐν τῇ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ κατατάξει χορεία, καὶ ἡμεῖς ἔχοιμεν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ. ἀμήν.

Ἀνεπαύθη ἐν κ(υρί)ῳ ὁ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενόμενος ἀοίδιμος ἀρχιεπίσκοπος κύριος κύριος Ἰγνάτιος ὁ ἕμὸς θεῖος κατὰ τὸ ἀψλδ' σ(ωτή)ριον ἔτος, Ἀπριλλίου ιζ', ὄνπερ τὸ θεῖον τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ χρώμενος εὐσπλαγχνία ἐν τῇ τῶν θείων ἱεραρχῶν κατατάξει χορεία, καὶ ἡμῖν χορηγήη ταῖς αὐτοῦ ἱεσείαις πλημμελημάτων λύσιν, καὶ τὴν τῶν οὐ(ρα)νῶν κληρουχίαν. ἀμήν.

Ἀνεπαύθη ἐν κ(υρί)ῳ καὶ ὁ ἐν μακαρία τῇ λήξει ἀοίδιμος Τραπεζούντος κύριος κύριος Ἀνανίας, ὁ τοῦ Χατζῆ Ἀποστολόου ἀδελφός, ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ ἀψλς' Ἰανουαρίου ζ'.

Δι' ἄλλης χειρὸς νεωτέρας: « Ἀνεπαύθη ἐν κ(υρί)ῳ καὶ ὁ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενόμενος ἀοίδιμος ἀρχιεπίσκοπος κύριος κύριος Παρθένιος ὁ ἕμὸς θεῖος κατὰ τὸ α(ωλ): σ(ωτή)ριον ἔτος, Ἰουνίου 4 ».

Τὰ χρονικὰ ταῦτα σημειώματα, ἣ ἐνθυμήσεις, ἀντιγράψας ἐκ τοῦ κώδικος τούτου ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ κ. Μ. Γεδεὼν ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδοθέντι περιοδικῷ *Στερεώματι* τῆς 1 Ἰουνίου 1888 σ. 8-10 μετὰ βραχειῶν παρατηρήσεων, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος δημοσιεύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἀνωτέρω ἐν σελ. § 25 ἐνθυμήσεως τοῦ ἐν Θήρᾳ σεισμοῦ ὑπὸ τοῦ Παπαδανιῆλ Διονυσιάτου.

Περὶ τοῦ Σεβαστοῦ Κυμνήτου καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ διέλαβεν ὁ καθηγητὴς κ. Ἐπ. Θ. Κυριακίδης ἐν σ. 62-76 τῶν *Βιογραφιῶν* τῶν ἐκ Τραπεζούντος λογίων, ἐν Ἀθήναις 1897, ἐνθα παραπέμπει καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀνδρὸς γράψαντας.

Ὁ κώδιξ γέγραπται ὑπὸ πολλῶν χειρῶν, κυρίως δὲ ὑπὸ τοῦ, πρώτου πιθανῶς, κητόρος αὐτοῦ Ἰωάννου Θεοδώρου ἱερέως Τραπεζουντίου, ὃς καὶ τᾶντέρω σημειώματα ἐν τῷ παραφύλλῳ καὶ τῇ πινακίδι αὐτοῦ ἔγραψεν. Τελευταῖον περιῆλθε τῷ ἀοιδίμῳ Τραπεζουντίῳ λογίῳ Κ. Σ. Ξανθοπούλῳ, ὃς τῷ 1888 ἐδωρήσατο αὐτὸν τῷ Ἑλ. Φιλ. Συλλόγῳ Κ/πόλεως.

Ὁ κώδιξ φέρει πρόχειρον ἐσφαλμένην καὶ ἀτελῆ κατὰ σελίδας ἀρίθμησην διὰ μολυβδίδος, εἰς ἣν παραπέμπει ὁ κ. Γεδεὼν ἐνθ' ἀνωτ., ἠρίθμησης δ' ἐγὼ ἐκ νέου κατὰ φύλλα. Εὔρηται δὲ ἀπὸ φύλλου 410^α μέχρι τέλους καὶ ἴδια ἀρίθμησης κατὰ σελίδας (1-98) ὑπὸ τοῦ γράψαντος. Ἄγραφα φύλλα τάδε: 21 β, 49 α-52 β, 76 β, 99 β-100 β, 156 β, 159 α-163 β, 179 β-180 β, 183 α-184 β, 188 α-190 β, 196-197 β, 199 α-200 β, 206 β-208, 210 β-213 β, 214 β, 216 β, 217 β, 219 β-220 β, 228 β, 238 α-243 β, 304 β-305 β,

309^α - 310^β, 331^α - 334^β, 337, 355^β - 356^β, 378, 390^β - 393^α, 407^β - 408^β. Λείπouσι φύλλα: Ἐν ἀρχῇ τρία, μεταξύ δὲ τῶν φύλ. 456 καὶ 457 ἔν.

Στάχως διὰ ναστοῦ χάρτου μετὰ θαλασσίας βύρσης. Ἐλλείπει ἡ πρώτη πινακίς.

[20] 63.

Χάρτης 0,80 × 0,55. Αἰῶνος XIX (φ. 1).

Μετάφρασις τουρκικοῦ ἔγγραφου τοῦ «ἐνδοξοτάτου Χασάν μπη, Στολάρχου τοῦ κραταιοτάτου καὶ γαληνοτάτου Χὰν Σουλτὰν Μαχμουτ ἐφέντη μας, καὶ ἀρχηγοῦ τῶν θαλασσιῶν καὶ πεζικῶν δυνάμεων κτλ. κτλ. κτλ. Πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους Σάμου». Μακρὸν παραινετικὸν μονοσέλιδον ἔγγραφον πρὸς τοὺς Σαμίους ἐπὶ τουρκικοῦ χάρτου μονοφύλλου.

[21] 64.

Χάρτης 0,20 1/2 × 0,15 1/2. Αἰῶνος XVIII (φ. 217).

«*Δεξικὸν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. 1772. κατὰ στοιχεῖον*». Περιέχονται λέξεις ὄλων τῶν στοιχείων κατὰ σειράν. [Περὶ τούτου ἰδὲ Κρουμβάχερ, Ἱστορ. τῆς Βυζαντ. Λογοτεχν. τ. Β' σελ. 32 (μετάφρ. Σωτηριάδου).

Στάχως βυρσίνῃ ἐπὶ ναστοῦ χάρτου μεθ' ἀπλῶν ἐπιχρῶσεων ἐπιτυπωμάτων.

Ἐν τῷ παραφύλλῳ: «Προσφορὰ τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου παρὰ τοῦ ἀρχιμαΐστορος Δημητρίου Δούβαλη, τῇ προτροπῇ τοῦ ἀρχιτέκτονος Πελοπίδου Δ. Κούππα. Ἐν Πέραν Κ/πόλεως τῇ 20 Ἀπριλίου 1890». Ἀριθμησις ἐμή.

[22] 65.

Χάρτης 0,27 × 0,20. Αἰῶνος XVI; (σ. 280).

Μηναῖον τοῦ Ἀπριλίου καὶ ἐκ τοῦ Μαΐου μέχρι τῆς ἀκολουθίας τῆς 3^{ης} αὐτοῦ, συμπεριλαμβανομένης ἀτελῶς.

Ἐν τῇ ᾠδῇ σ. 129 νεωτέρῳ χειρὶ. «*Σουρτάνα γάλονησα*». Ἐν τῇ πινακίδι χειρὶ νεωτάτῃ: «*Εὐρεθὲν ἐν τῇ παρὰ τὴν Ἀφθόνῃν τοῦ Μαρμαρᾶ μονῆ τῆς Καστρέλλας, ὑπὸ Σ. Νεστορίδου*».

Ἐν παραφύλλῳ ἀπεσχισμένῳ ἔξ ἄλλου βιβλίου ἐνθυμήσεων: «*Εἰς τοὺς 1787 φευρουαρίου: 6 ἡμέρα Σαββάτω τῆς τυρινῆς, ἔφηγα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ,*

μαζῆ με τὸν οσιον ἀρχιμανδρήτην Ἄνθημον· καὶ με τὸν γερω Γρηγόριον καὶ με με γέρω Χρῦσανθον. καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν.

Ἄπριλλίου 23: 1787 ἦλθα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡμέρα παρασκευῆ. καὶ ἦλθα εἰς Νεώχορι εἰς ἅγιον Γεώργιον εἰς μετόχιόν μας καὶ ἔγινα εὐφημέριος εἰς καιρὸν τοῦ ἁγίου ἀρχιμανδρήτα κυρίου Χρισάνθου Λαζοῦ. ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, 26: ἡμέρα Σαββάτω: — καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησίν μου. — » Κατωτέρω ἄλλη χειρὶ: «Φανίτζας γφ». Ἐν τῇ ἐτέρῳ σελίδι τοῦ παραφύλλου χειρὶ νεωτέρῃ: «Ἐν ἔτη 1842 φευρουαρίου 10 τοῦ ἁγίου Χαραλάμπου τὸ πούρνο πλάκοθικάνε: 7: ἀτζήκια. Ἐγὼ ὁ Μάργελης γράφὸ ἰς ἐνθίμισιν».

Ἐν ἐτέρῳ ἀπεσχισμένῳ παραφύλλῳ τοῦ κώδικος ὀνόματά τινα πρὸς μνημόνευσιν ὑπὸ ἱερέως: «Δασούρη Κάλουδα. Ἀνεγνωστὶ Χρίσαφη γ'τ'φ'». Σακὸ βαφήτι (ι) Βενετία Θεόφανι Θεοχαρι Σόφη γ'τ'φ'».

Στάχσις διὰ σανίδων περιενδεδυμένων βύρση μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων καὶ θηλυκωτήρων. Μεταξὺ σελίδων 224 - 225 λείπει φύλλον.

Ἐκ προσφορᾶς τοῦ κ. Μ. Γεδεῶν τῷ 1885.

[23] 66.

Χάρτης 0,22¹/₂ × 0,16¹/₂ **Αἰῶνος** XV; (φ. 289).

Συναξάρια εἰς φράσιν ἀπλῆν.

1 (φ. 1^α - 27^β). [Συναξάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, Νοεμβρίου 12]. Ἀρχὴ ἀκέφαλος «-λισμένη καὶ τὴν κεφαλὴν ἔστεφανωμένην ἀπὸ ἑλαίας».

2 (φ. 28^α - 36^α). Θαῦμα τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν *Γουρία*, καὶ *Σαμωνᾶ* καὶ Ἀβίου τὸ γεγονός εἰς τὴν κόρην, μηνὶ Νοεμβρίῳ, ιε': » Ἀρχ. «Οἱ ἅγιοι ἐτοῦτοι ἔμαρτύρησαν».

3 (φ. 36^α - 88^α). «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις π(ατ)ρὸς ἡμῶν *Σπυρίδωνος* τοῦ θαυματουργοῦ, μεταφρασθεὶς εἰς τὴν κοινὴν γλῶτταν. μηνὶ Δεκεμβρίῳ ιβ'. Ἀρχὴ «Μέγα τίποτες εἶναι οἱ βίοι».

4 (φ. 88^β - 102^β). «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ *Καλυβίτου*. μηνὶ Ἰανουαρίῳ ιε'». Ἀρχ. «Βίον καλὸν καὶ ἐνάρετον».

5 (φ. 103^α - 114^β). «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου τοῦ ἀν(θρῶ)που τοῦ θε(ο)ῦ. μηνὶ Μαρτίῳ ιζ': Ἀρχ. «Εἰς ταῖς ἡμέραις τῆς βασιλείας Ὀνορίου».

6 (φ. 114^β - 139^β). «Μαρτύριον τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος τοῦ Χ(ρι)στοῦ *Αἰκατερίνης* πεζῆ φράσει, μηνὶ Νοεμβρίῳ κδ'» Ἀρχὴ «Εἰς τοὺς τριανταπέντε χρόνους ὁποῦ ἔβασίλευεν».

7 (φ. 140^α - 156^β). «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου π(ατ)ρὸς ἡμῶν *Ξενοφῶντος* τοῦ *Συγκλητικοῦ* καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ *Μαρίας* καὶ τῶν τέκνων

αὐτῶν, Ἰωάννου καὶ Ἀρκαδίου: — μηνὶ Ἰανουαρίῳ κς' » Ἀρχὴ « Διηγῆσατό τις ἅγιος γέρον ».

8 (φ. 157^α - 188^β). « Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος *Χαράλαμπος*, μεταφρασθεὶς εἰς τὴν κοινὴν γλώτ(ταν): Μηνὶ Φεβρουαρίῳ ι' ». Ἀρχὴ « Συνήθειαν ἔχουσιν οἱ ἄριστοι τῶν ἱατρῶν, χρησιμώτατοί μου ἀκροαταί ».

9 (φ. 189^α - 222^α). « Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος *Παντελεήμονος* μεταφρασθὲν εἰς τὴν κοινὴν γλώτταν εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων. Μηνὶ Ἰουλίῳ κς' » Ἀρχὴ. « Αἱ ἑορταὶ καὶ αἱ πανηγύρεις τῆς ἐκκλησίας μας ».

10 (φ. 222^β - 240^β). « Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου ἀποστόλου *Θωμᾶ*. Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ς' ». Ἀρχὴ « Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ὅπου ἦσαν ».

11 (φ. 240^β - 289^β). « Βίος καὶ πολιτεία, τῆς ὁσίας μ(ητ)ρός ἡμῶν *Εὐπραξί(ας)*. μεταφρασθεὶς εἰς τὴν κοινὴν γλώτταν εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων. Μηνὶ Ἰουλίῳ κε' » Ἀρχὴ « Ἄλλο δὲν εἶναι ποθεινότερον, καὶ ὠφελιμώτερον ». Τέλος κολοβὸν « ἡ *Εὐπραξία* καὶ Ἰουλία, ἐσταθήσαν ἄφωνες θαυμάζουσαι ἐπὶ ᾧρ(ας) ».

Ὁ γράψας βλέπων τὸ μέλαν ἀπορροφούμενον ἔγραψεν ἐν τῇ ᾧα (φ. 224^β) « σὺμπίνουν αἱ κόλαι » καὶ (ἐν φ. 232^β) « αἱ κόλλαι σὺμπίνουν καὶ σὺμπαθήσατέ μοι ».

Ὁ κώδιξ ἐπιμελῶς γεγραμμένος ἀποτελεῖται ἐξ ὀκταφύλλων τετραδίων, ἐκάστη δὲ σελὶς αὐτοῦ περιέχει εἴκοσι σειράς. Τοῦ πρώτου τετραδίου ἔλλείπουν ἐπτὰ φύλλα, τοῦ δὲ τελευταίου ἀριθμουμένου λς' τετραδίου ἔλλειπει τὸ ὄγδοον φύλλον.

Ἐσωθεν τῆς σωζομένης πινακίδος, χειρὶ νεωτέρᾳ τῆς γραφῆς τοῦ χειρογράφου, σημειοῦνται τὰ ἑξῆς: « Τὸ παρὼν πατερικὸν ὑπάρχη τοῦ Καλοῖω(άν)νου υἱοῦ Μακαρίου Λάμπου Μωλάφηση [δύναται ἀναγνωσθῆναι καὶ Μωρφέση] ἐκ τοῦ Μεγάλου Νεοχωρίου καὶ μηδεὶς αὐτῶ ἀρη καὶ ἀποξενώση ἐκ τοῦ οἴκου του ηριμένου Καλοῖω(άν)νου ἡνα μὴν πέση εἰς το ἐπιτήμηον' καὶ μεταμεληθῆς ουδὲν οφελάται. ἐπὶ ἔτους 1677.

Τὸν αὐτὸν κερὼν εσηκώθη ὁ βασηλέας ἀπο τὴν Ανδριανούπολην καὶ επαγη στημ Πόλι καὶ ο βιζήρις καὶ η βαλαιται καὶ ὅλον το συαντζιάκι' τόται ἐγγηε χημωνας πολῆς ψύχρα μεγάλη οσαι οπου δεν το ἐνθυμαῖτε κανῆς' Τον αὐτον κερων ἐπάγι ο κ(υρ) Διαμαντῆς εἰς τὴν Πώλην διὰ τον γραφέα ἦγουν τον ταχρῆζι ».

Ἄλλη χειρὶ ὑστέρα τὸ ἑξῆς γνωμικὸν τετραστίχον καταλογάδην:

« Ἀνθρώπε πασχῆς καὶ θαρῆς τὸν κόομον να κέρδισης
κακοπαθεις καὶ μαχεσε καὶ θελεις να πλουτησης
οταν νον λαβης το ποθης χαρης καὶ ευθημησης
ο θανατος αρπαζη σε το τέλος θά κερδήσις ».

«Εἰς θήμηση. Αφώντης εξέβηκα ἀπὸ τον Μεγα Νεώχορή εγω ὁ Θεω-
δοσης ο ἴος τοῦ μακαρη Διαμαντη και ἦρθα εἰς την Ανδρηνανουπολλοιν εν
ετη: αψε'».

Στάχωσης ξυλίνη περιβεβλημένη διὰ βύρσης μελαίνης, μεθ' ἀπλῶν ἐπι-
τυπωμάτων καὶ σημείων θηλυκωτήρων, σωζομένης μόνον τῆς μιᾶς πινακίδος.

Προσφορὰ Δ. Μοστράτου καθηγητοῦ, τῷ 1896.

[24] 67.

Χάρτης 0,21×0,15. Αἰῶν. XVII (σ. 344).

Μαλαξοῦ Νομοκάνων, διηρημένος εἰς κεφάλαια τος' (386). Προηγείται ὁ συνήθης τοῦ Μαλαξοῦ πρόλογος, οὗ ἐν τέλει «'Ενέτει ,ζροθ' ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ
αχχα. κον' θον» (σ. 1-3) εἶτα «πίναξ τοῦ παρόντος νομοκρίτου» περιέχων
κεφάλαια τος'. (σ. 3-25), καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τὸ κείμενον ἀριθμοῦν τῆς
κεφάλαια. Ἐν σ. 249-256 (κεφ. τβ'). «Περὶ τῶν π(ατ)ριαρχῶν τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως καὶ πόσους χρόνους ἔζησεν καθένας εἰς τὸν θρόνον».

Ἐπίτιτλα ἐπίχρυσα πεποικιλμένα ἐν σ. 1,27,109. Κοσμήματα ἐν σ. 194,
195 τρία ἐπίχρυσα.

Κεφαλαῖα Βυζαντιακὰ γράμματα ἀξιοπαρατήρητα: Τὸ Θ (σ. 1), (σ. 27)Η,
(σ. 166)Η, (σ. 190)Ε, (σ. 192)Ψ, (σ. 193)Τ, (σ. 195)Κ καὶ Ο, (σ. 197)Ο, (σ. 209)Τ,
(σ. 210)Ο, (σ. 214)Τ, (σ. 218)Τ, (σ. 219)Ο, (σ. 223)Ε, (σ. 230)Ε, (σ. 234)Λ,
(σ. 260)Π, (σ. 268)Ο, (σ. 341)Π. Ἐλλείπουσι φύλλα ἀντικατασταθέντα διὰ
ἀγράφων μετὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κώδικος, μετὰ τὰς σελ. 74, 234, 280, 330,
ἀνὰ ἓν, μετὰ δὲ τὴν σ. 294 φύλλα δέκα.

Ἐπιγραφεὺς ὑποδεικνύει ἐν τῇ ᾧα ποικίλοις μονογράμμασι διὰ τῆς
λέξεως ὄρα, τὰ κατ' αὐτὸν ἄξια πλείονος προσοχῆς. Σημειώματα διαφόρων
χρόνων καὶ γραφῶν, ἔξ ὧν γνωστοὶ γίνονται ὅ τε γράψας καὶ τινες τῶν
κατόχων: Οὕτως ἐν σ. 243 χειρὶ τοῦ γράψαντος τὸν κώδικα. «Ω βιβλίον,
βιβλίον, ἐμοῦ σήμερον, καὶ αὔριον ἐταίρου καὶ οὐδέποτε τινός». Εἶτα ὀλί-
γον κατωτέρω ὁ αὐτός: «Χεῖρ ταπεινοῦ Δημητρίου τάχατες καὶ παιδαγογο-
γού, καὶ σαθρομένα βιβλία ἐξανακενουργόνο ἐκώμης Σακαρέτζη: — [τῆς
Ἡλείρου] ἐν ἔτει σ(ωτη)ρίῳ αχοβ': — » Ἄλλη χειρὶ ἐρυθρῶ μέλανι «ὁ δούλος
των τεκν(ων) τοῦ θ(εο)ῦ ὁ ταπεινὸς Κλη[μης:]».

Ἄλλη χειρὶ «Δ'ούλος τοι ζῆς λωγιῶτοιτως' μένω· εἰς ετοι πολᾶ και αγαθᾶ».

Ἄλλη χειρὶ «Κοστατις του Παναγιουτι». Καὶ δικίμια χειρός.

Ἐν σ. 342 ὀνόματα πρὸς μνημόνευσιν ὑπὸ ἱερέως τινός: «Διαματη
Τρανταφηληά. Ποληχρονη. Ράλη. Σταματι Αθανασιον. Διμητρακοι. Βεργουλα.
Δεσπηνα. Θεοφάνη. Κοστατη. Κασαντρα. Φούμηα [= Ἐδφημία] Κηρικο.
Αργίρης. Ραλης.»

Ἐν σ. 344 ἄλλη ἀμαθεστάτη χειρὶ. «Αὐτο το χαρτί ηνε τῆς Σανας και ὀπίος το παρι να ηνε αφορισμενος και κατιραμένος και ἀναθεματισμένος». Ἔτερα δοκίμια χειρός, και βραχυγραφικά τινα σημειώματα, ὧν μεταξύ ἀναγινώσκειται σὺν «ραφτῆ», «παναηα παρθένε» και σταυροί, «Κυριακος τουραματος Κοστα». Ἐπαναλαμβάνεται δὲ τὸ ἐπώνυμον αὐτόθι πολλάκις: «Κοστατης, Τουραμάτις «τουραμάτης, Παναγιότης, ραμουτης, Τουραμουτι».

Ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ἐπιφανείᾳ τῆς ἐν ἀρχῇ πινακίδος: «Ἐτούτο χαρτι ηνε τις Σουσανας και ὀπήος το παρη και τὸ ἀποξενοση να εχη τας αρας τον αγη θεοφορον πα[τέρων]». Ἔτερα δοκίμια χειρός, ὧν μεταξύ ἀτάκτως τὰ δνόματα «Δεσπηνα, Φ[ρ]οσηνη, Σμαραδα, Κηρητζη, Κοστατι Μουμουτζογλου.

Ἐν τῷ ἀγράφῳ χώρῳ τῆς μόνον δύο σειρὰς ἐχούσης σελίδος 336, κάτοχός τις τοῦ κώδικος σημειοῦται κατάλογον ἀντικειμένων τινῶν οἰκοδομητικῆς ὕλης:

«†. ιη´. χαρτουλα μοια.

ιδ´. τζεγγελια. — ιδ. γελκοβανηα. — λη. ρεζεδες και μοια οκα λοπτζες καρφια και διο οκαδες ζαγαρα και ενα κρικαλι τις πορτας. — ια´. σανιδια τζάμια. ια. φλαμουρια και διο σανιδια φλαμουρια και τεσσερα σανιδια κουραμπάδες. — η. οξιαις και μοια οκα σιαγκικες και μοια οκα σανιδοκαρφια και μισι οκα λοπτζες. μαγμουτζικιοια διο. — τζεγγελακιοια οπου βανουνε στο γιονκοι και στη θεσι. — Και διο μποινια του τολαπιου. και ιενα ρεζε τις πορτας και οχτο σανιδια κουραμπάδες επιρα απο τὸ Σταματι και ενα φλαμουρι».

Στάχωσις διὰ σανίδων περιβεβλημένων βύρση μετ´ ἐγκόσμων ἐπιχρῶσων ἐπιτυπωμάτων.

Δωρεὰ τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης Στεφάνου [Ἡπειρώτου] τῷ 1905.

Τὸν κώδικα τοῦτον περιέγραψε και ἀνέλυσεν ἐκτενῶς ὁ Ξεν. Α. Σιδερίδης ἐν τῷ Περιοδικῷ τοῦ Ἑλλ. Φ. Συλλόγου, τόμῳ Γ´ (1908) σελ. 182-205.

[25] 68.

Χάρτης 0,19×0,14 1/2. Αἰῶνος XVII (φ. 20).

1 (φ. 1^α). «Τοῦ σοφωτάτου Γεωργίου τοῦ Κορέση πρὸς τὸν ὀσιώτατον Ἱερο(μόν)α(χον) κὺρ Ἄνθυμον ὅτι ἀκτιστος ἢ θεία ἔλαμψις, και ὅτι οὐκ ἔστιν οὐσία (θεο)ῦ: λζ^η».

Ἄρχ. «Ὀσιώτατε ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Ἄνθυμε, ἐστοχάσθηκα τὰς θέσεις ὁποῦ ἐγένοντο εἰς τοὺς Κορυφούς, διὰ ταῖς ὁποίαις ἐγύρεψαν τὴν ἰδικὴν μου γνώμην». Τέλος «κάθε εἶς νὰ εἶναι».

2 (φ. 5^α). «Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου τοῦ Κορσεσίου ὅτι τὰ προσωπικά τῆς οὐσί(ας) διαφέρει». Ἄρχ. «Πρῶτον λέγομεν ὅτι ἡ ὑπόστασις ἐστιν οὐσία». Τέλος «Και παραδειγμα οὐ οὐκ ἔστι λόγος.

3 (φ. 15^α). «Ρήματα και λόγοι τοῦ Φρᾱ Φραντζέσκου, καθὼς ἐκεῖνος ἔγραψε πρὸς *Μανουήλ* τὸν μέγαν ῥήτορα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας».

4 (φ. 15^α - 20^β). «*Μανουήλ* ὁ μέγας ῥήτωρ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Φρᾱ Φραντζέσκω τῷ περδικατόρω ἐκ παλαιᾶς Ῥώμης χαίρειν». Ἐρχή: «Τὸ ἐπιστολιμαῖόν σου πρὸς ἡμᾶς ἔλθὸν γράμμα δέδειχεν ἄμως γέ πως». Τέλος. «παρὰ λαχοῦσαν οἰκητήριον».

Ἐν τῷ τεύχει εἰσὶ συσταχωμένα δύο τετράδια, ὧν τὸ ἕτερον, δευτέρω χειρὶ γεγραμμένον ἀπὸ τοῦ φ. 15. Χαρτόδετον.

Προσφορὰ τῷ Συλλόγῳ ὑπὸ Μ. Γεδεῶν τῷ 1895.

[26] 69.

Χάρτης 0,23×0,17. Αἰῶνος XVIII (φ. 306).

1 (φ. 1 - 35^α). «*Γρηγορίου Ναζ[ι]ανζηνοῦ* τοῦ Θεολόγου εἰς *Καيسάριον* τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν ἐπιτάφιος, περιόντων ἔτι τῶν γονέων». Κείμενον καὶ ψυχαγωγικὴ ἐρμηνεία.

2 (φ. 37^α - 117^β). «Τοῦ ἁγίου *Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ* τοῦ Θεολόγου ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς ἔνεκεν, καὶ αὐθις ἐπανόδου ἐκεῖθεν μετὰ τὴν τοῦ πρεσβυτέρου χειροτονίαν ἐν ᾧ τὸ τῆς ἱεροσύνης ἐπάγγελμα, καὶ ὁποῖον εἶναι δεῖ τὸν ἐπίσκοπον». Κείμενον καὶ ψυχαγωγία. Ἐν φ. 117^β «τετέλεσται οὗτος ὁ λόγος *Μαρτίου*: 23: παρ' ἐμοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου».

3 (φ. 120^α - 142^α). «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *Γρηγορίου* τοῦ Θεολόγου ἐπισκόπου *Ναζιανζοῦ*, εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸν ἔξιςοιτὴν Ἰουλιανὸν λόγος». Κείμενον καὶ ψυχαγωγία.

4 (φ. 144^α - 216^β). «Ἐξηγήσις τοῦ Μεγάλου Βασιλείου· λόγος περὶ *παρθενίας*». Ἐν τέλει τῆς ἐξηγήσεως τοῦ λόγου (φ. 216^β): «Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τοῦ περὶ παρθενίας λόγου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου *Καισαρείας Καππαδοκίας*: — Χειρὶ *Γρηγορίου Ἱεροδιακόνου* ἐγράφη *Πατμίον*».

5 (φ. 217^α - 234^α). «*Διβανίου* Μελέτη τρίτη. Ἔχων τις γυναῖκα, καὶ ὧν ὑπὸ πατρὶ ἀπεδήμησεν ἐγένετο ὑπὸ λησταῖς...» κτλ. [Ἀποκηρυττομένου λόγος]. Κείμενον, καὶ μέχρι τοῦ φ. 228^β [ἔκδ. Reiske, Altenburg 1797 τ. δ' σ. 649,25] ψυχαγωγία.

6 (φ. 239^α - 257^α). «*Λουκιανοῦ* Σαμοσατεύως λόγος *Βίων* πρῶσις καλούμενος. Ζεὺς. Ἐρμῆς καὶ ἄγορεύς· προλογίζει δὲ ὁ Ζεὺς». Κείμενον καὶ ψυχαγωγία.

7 (φ. 259^α - 295^β). «*Συνεσίον* εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἀρκαδίον περὶ βασιλείας», παράφρασις.

Ὁ κῶδιξ φαίνεται γραφεὶς ὑπὸ τῶν δύο ἀνωτέρω γραφῶν.

Ἐπιτομή φύλλα 35^α, 36, 118, 119, 142^β, 143, 234^β, 235-238, 257^β, 258.

Στάχσις βυρσίνη ἐπὶ ναστοῦ χάρτου, μετ' ἐπιτυπωμάτων.

Ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῇ 27 Ἀπριλ. 1916.

[27] 70.

Χάρτης 0,22×0,16. Αἰῶνος XVIII (σ. 456).

1 (σ. 3). [Γεωργίου τοῦ Φραντζῆ Χρονικόν]. Ἀρχὴ ἀκέφαλος «χάνοντες, τοῦ Κομνηνοῦ φημι» [ἔκδ. Βόννης, βιβλ. Α' κεφ. α' σελ. 7,15]. Ἐξέπεσον ἐκ μὲν τοῦ Α' βιβλ. αἱ σελ. 14-33, 49-50, 53-60, 71-74, 95-96, ἐκ δὲ τοῦ Γ' βιβλ. αἱ σελ. 193-194, 223-224, 257-272, ἐκ δὲ τοῦ Δ' βιβλ. αἱ σελ. 321-324, 335-336, 403-414, 417-434. Τὸ τέλος (σ. 416) κολοβόν: «Καὶ πάλιν ἐρχόμενον κτλ» [σελ. Βόννης 438]. Τὸ κείμενον παρουσιάζει διαφορὰς τινὰς ἰδίᾳ λεκτικὰς, ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν Βόννης, συμφωνοῦν μᾶλλον τῷ Παρισιακῷ κώδικι.

2 (σ. 435). Χρησμός περὶ Κωνσταντινουπόλεως. Ἀρχὴ ἀκέφαλος «ἀγενεαλόγητος, ἅμα δὲ καὶ τρικόνδυλος ἐκ συνουσίας παιδῶν ποιήσας». Τέλος «τοῦ φωτὸς τοῦ θεοῦ ἐμφορηθεὶς».

3 (σ. 440). «Περὶ τοῦ αἰτίου τοῦ τῶν Λατίνων σχίσματος ἀρχῆθεν» καὶ περὶ τῶν πέντε διαφορῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς Γραικοὺς ἐν κανόνος σχήματι:—» Περιέχονται ἑννέα φῶδαί. Ἀρχή: «Τὸ σχίσμα Λατίνων ἔσχεν ἀρχὴν, ἐκ κενοδοξίας». Τέλος κολοβόν: «Ἰδοὺ σοὶ τὰς Λατίνων διαφορὰς ἐξεθέμην ἐν σχήματι ἄσματος».

4 (σ. 451-453). Χρονικόν «περὶ τῆς σατανικῆς αἰρέσεως τῶν κακοδόξων Ἀρμενίων. Ἀρχ. ἀκέφαλος: «αἴρεσιν, νῦν ἂν ἔλθοιεν ἐπ' ἐμοὶ πᾶσαι αἱ κατάραι καὶ ὁ τρόμος τοῦ Κάιν». Τέλος «λέγοντες ὃ μεγάλοι σωτῆρες ἡμῶν, καὶ ὑπερασπισταὶ χαίρετε καὶ ζήσεσθε εἰς αἰῶνα».

Ἐν τέλει (σ. 455-456). «Σύνοψις τῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆδε περιεχομένων» ἀτελής.

Ἐλλείπουσι πλὴν τῶν ἀνωτέρω σημειωθειῶν σελίδων καὶ αἱ σελ. 447-450.

Ὁ κώδιξ γέγραπται ἐπιμελῶς μιᾷ χειρὶ.—Στάχσις νεωτέρα διὰ ναστοῦ χάρτου. Ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῇ 5 Ἀπριλίου 1916.

[28] 71.

Χάρτης 0,21×0,15. Αἰῶνος XVIII (φ. 274).

α) Κείμενον μετὰ ψυχαγωγικῆς παραφράσεως τῶν δε:

1 (φ. 17). «Φωκλίδου ποίημα νουθετικόν» ἦτοι αἱ γνωσταὶ «Φωκυ-

λίδου γνῶμαι» ἢ τὰ Ψευδοφωκλίδεια. — Ἐν τέλει τούτου: «Τέλος καὶ τότε εἴληφεν ἐν τῷ ἀμψυγ' *Μαρτίου λ'*».

2 (φ. 11^α). «Πυθαγόρου χρυσᾶ ἔπι». Ἐν τέλει: «Τέλος τῶν τε Πυθαγόρου νομιζομένων ἐπῶν καὶ τοῦ Φιλολάου ὄντων».

3 (φ. 14^β). «Σόλων Ἀθηναῖος νομοθέτης. Ἐκ τῶν *Σόλωνος ἐλεγείων* γνωμικά».

4 (φ. 18^α). «Ὅμηρου Βατραχομομαχία».

5 (φ. 33^α). «*Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ Περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἔπι* δι' ὧν παροξύνει λεληθότως ἡμᾶς πρὸς τὸν ἐν Χριστῷ βίον». [Ἰδὲ Migne Patr. τ. 37 σ. 970-1017].

6 (φ. 60^β). [Τοῦ αὐτοῦ]. «*Παρθενίης ἐπος*» ὁ *Παρθενίης ἔπαινος* [Migne Patr. τ. 37 σ. 521-573].

7 (φ. 84^β). [Τοῦ αὐτοῦ]. «*Υποθῆκαι παρθένους*. [Migne, Patr. τ. 37 σ. 573-632].

8 (φ. 123^β). [Τοῦ αὐτοῦ]. «*Περὶ τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὄρθου*» [ἐκ σφάλματος τοῦ γραφέως ἀντὶ πόθου. Πρβ. Migne Patr. τ. 37 σ. 1453].

9 (φ. 124^β). [Τοῦ αὐτοῦ] «*Θρηνητικὸν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς*» [Migne, Ἔνθ' ἄνωτ. 1394].

10 (φ. 126^β - 228^α). Ὅμηρου Ὀδυσσεΐας τὰ πρῶτα τέσσαρα στοιχεῖα (ΑΒΓΔ) κείμενον μετὰ ψυχαγωγικῆς παραφράσεως.

β') 11 (φ. 229^α - 253^β). «*Ἀρχὴ σὺν Θεῷ τῶν Προγυμνασμάτων Ἀφθονίου εἰς κοινὴν γλῶσσαν*.

Ἐν τέλει (φ. 253^β) «Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα ἀψψ' Ἰουλίου κα'».

12 (φ. 255^α - 264^β) «*Γεωργίου Διακόνου* πρωτεκδικίου καὶ δικαιοφύλακος τοῦ *Παχυμέρους* ἐπιτομὴ τῆς Ἀριστοτέλους Λογικῆς». [Πρβλ. Κρουμβάχερ-Σωτηριάδου Βυζ. Λογοτ. τ. Α' σ. 586].

13 (φ. 265^α - 268^β). «*Περὶ ἔτους, μηνῶν, ἡμερῶν, καὶ ἰνδικτιῶνος παρὰ Σεβαστοῦ, ἱερέως, καὶ οἰκονόμου Καστορίας* χαριζομένου τοῖς ἰδίους φοιτηταῖς ἐρανισθέντα τε καὶ αὐτοσχιδίως προστεθέντα». [Περὶ τοῦ *Σεβαστοῦ Λεοντιάδου* καὶ τοῦ ἐκδεδομένου ἔργου τούτου ἰδὲ Σάθα, Νεοελλ. Φιλολ. 481-2].

14 (φ. 269^α - 272^β). «*Μάρκου* τοῦ ἀγιωτάτου μητροπολίτου Ἐφέσου τοῦ *Ἐθγενικοῦ* ἐπιστολὴ πρὸς Ἰσίδωρον ἱερομόναχον, περὶ ὄρων ζωῆς αἰτήσαντα». [Migne Patr. τ. 161 σ. 1193].

15 (φ. 273^α - 274^α). «*Τῷ* θεοφιλεστάτῳ καὶ ἔλλογιματάτῳ κυρίῳ *Παχωμῳ Δοξαρά* τῇ προνοίᾳ Θεοῦ ἐπισκόπῳ Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου ἡμετέρῳ ἐν Χριστῷ παρὶ σεβασμιωτάτῳ τὴν ὀφειλομένην αἰδῶ καὶ εὐπείθειαν». Ἄρχ. «*Τῶν μὲν ἔξωτέρων καὶ φανερῶν ἡμῶν παθῶν*». Τέλος «*θεαρέτως ὀρθοτομοῦντα: ἀμὴν. Ἐν Λωνδῶνῃ τῇ τῆς Ἀγγλοβρετανίας μητροπόλει γαμηλιῶνος κδ' λήγοντος: ἔτει αχκδ': ὁ σὸς ἐν Χ(ριστῷ) Νικόδημος* ἱερομό-

ναχος ὁ Μεταξᾶς. [Περὶ τούτου ἰδὲ Σάθα Νεοελλ. Φιλ. σ. 274 κέ. καὶ Παρανίκα Σχεδιάσμα σ. 22 σημ. 4].

Ἐν φ. 1^α ὁ κάτοχος τοῦ κώδικος γράφει «Τῆ ἐν Κων/πόλει Ἑλληνικῇ [ἀπεσχίσθη τὸ ἐπόλοιπον] 24 ἄπριλ. 1894 Μ. Ε. Μιχαλόπουλος».

Στάχσις εὐτελής διὰ ναστοῦ χάρτου περιβεβλημένου ἀπλῆ βύρρη. Ἦγοράσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆ 5 Ἀπριλίου 1916.

[29] 72

Χάρτης 0,23×0,17. Αἰῶνος XVIII (σ. 378).

Κείμενα μετὰ ψυχαγωγίας ὑπὸ ἀδήλου. § Α' (σελ. 1-281) Κανόνων δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, τῶν μελωδῶν *Κοσμᾶ*, *Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ*, *Ἰωάννου μοναχοῦ*, καὶ *Ἰωάννου τοῦ Ἀρχλαῖ*:

1 (σ. 1). «Ὁ κανὼν τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ· ποίημα τοῦ κυρίου *Κοσμᾶ*». — 2 (σ. 20). Ὁ κανὼν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ.. Χριστοῦ. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἑτέρου ἱαμβικοῦ τοῦ ἁγίου *Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ*. — 3 (σ. 52). Τῶν Θεοφανείων τοῦ *Κοσμᾶ* μετὰ τοῦ ἑτέρου ἱαμβικοῦ τοῦ ἁγίου *Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ*. — 4 (σ. 86). Τῆς Ὑπαπαντιῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὸ *Κοσμᾶ*. — 5 (σ. 101). Τῶν Βαίῶν τοῦ αὐτοῦ. — 6 (σ. 130). Τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Πέμπτης τοῦ αὐτοῦ. — 7 (σ. 149). Τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Σαββάτου τοῦ αὐτοῦ. — 8 (σ. 164). Τῆς Ἁγίας Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ὑπὸ *Ἰωάννου Λαμασκηνοῦ*. — 9 (σ. 174). Τῆς νέας Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα ὑπὸ *Ἰωάννου μοναχοῦ*. — 10 (σ. 188). Τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου ὑπὸ *Ἰωάννου μοναχοῦ*. — 11 (σ. 202). Τῆς Πεντηκοστῆς ὑπὸ *Κοσμᾶ* μοναχοῦ, μετὰ ἑτέρου κανόνος ἱαμβικοῦ τοῦ *Ἰωάννου τοῦ Ἀρχλαῖ*. — 12 (σ. 229). Τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου ὑπὸ *Κοσμᾶ*. — 13 (σ. 256). Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τοῦ αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἑτέρου κανόνος *Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ*.

§ Β'. 14 (σ. 283). Κείμενον μετὰ ψυχαγωγίας δύο λόγων *Βασιλείου τοῦ Μεγάλου*, ἦτοι «Τοῦ αὐτοῦ [*Βασιλείου τοῦ Μεγάλου*] ὁμιλία εἰς τὸ Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω». [Migne, Patr. τ. 31 σ. 261].

15 (σ. 331). «*Τοῦ αὐτοῦ Ὅμιλία εἰς τὸ Πρόσχε σεαυτῶ*». Τέλος κολοβὸν «εἰς ὁρμὰς ἀκρατεῖς» [ἔδ. 7. Migne, Patr. τ. 31 σ. 215].

Ἡ στάχσις τοῦ κώδικος ἐξέπεσε. Τὰ τελευταῖα φύλλα ἐφθαρμένα ἐξ ὑγρασίας. Ἡ ἀριθμησις τοῦ κώδικος ἦν μέχρι τῆς 140 σελίδος, παραλειφθεισῶν δύο σελίδων μεταξὺ τῶν 37 καὶ 38.

Ἦγοράσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆ 5 Ἀπριλίου 1916.

Χάρτης 0,20^{1/2} × 0,15^{1/2}. Αἰῶνος XVIII (φ. 200).

1 (φ. 1-149). Κείμενον καὶ ψυχαγωγία ἐκκλησιαστικῶν κανόνων. α'. «Κανὼν εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν» ποίημα τοῦ κυρίου Κοσμᾶ καὶ Ἰωάννου». Ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ μελωδοῦ Κοσμᾶ: — β' (φ. 16^β) «Εἰς τὰ ἅγια Φῶτα». — γ' (φ. 31^α) «Τῶν βαίων». — δ' (φ. 39^α) «Τῆς Ὑπαπαντῆς». — ε' (φ. 47^α) «Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη δευτέρα». — ς' (φ. 49^β) «Κανὼν διώδιος τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Τρίτη». — ζ' (φ. 51^α) «Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Τετάρτη». — η' (φ. 55^α) «Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτη». — θ' (φ. 63^α) «Κανὼν τριώδιος τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Παρασκευῆ». — ι' (φ. 66^β) «Κανὼν τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ, ποίημα Μάρκου μοναχοῦ, ἐπισκόπου Ἰδρουῦντος ἕως 575 ὁδῆς, αἰ δ' ἔφ' ἕξις ποίημα κυρίου Κοσμᾶ». — ια' (φ. 75^α) «Κανὼν τῆ ἁγία Κυριακῆ τοῦ Πάσχα, ποίημα τοῦ κυρίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ». — ιβ' (φ. 81^β) «Κανὼν τῆ Κυριακῆ τοῦ ἀντίπασχα ἦτοι ἡ ψιλάφης τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ». Ἀρχ. «Ἄσωμεν πάντες λαοί, τῷ ἐκ πικρᾶς δουλείας, Φαραῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπαλλάξαντι». — ιγ' (φ. 84^α) «Κανὼν τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. ποίημα τοῦ κυρίου Κοσμᾶ». — ιδ' (φ. 97^α) «Κανὼν εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ποίημα Ἰωάννου μοναχοῦ». — ιε' (φ. 105^α) «Κανὼν εἰς τὴν Πεντηκοστὴν ποίημα Κοσμᾶ μοναχοῦ». — ις' (φ. 119^α) «Κανὼν εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ σωτῆρος... ποίημα κυρίου Κοσμᾶ». — ιζ' (φ. 133^β) «Κανὼν τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ποίημα τοῦ κυρίου Κοσμᾶ».

2 (φ. 150^α - 193^α). «Ἐπιστολαὶ τοῦ ἐν ἁγίοις π(α)τρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου». Κείμενον καὶ ψυχαγωγία. α' «Κεκλευσίῳ ἄρχοντι» [γρ. Κελευσίῳ]. Ἀρχ. «Ἐπηδή μοι». [Migne τόμ. 37 σ. 209]. — β' «Τῷ Νικοβούλῳ» Ἀρχ. «Ἄει προτιμήσας». [Migne τόμ. 37, σ. 102]. — γ' «Τῷ αὐτῷ». Ἀρχ. «Τὸ λακωνίζειν» [Migne τόμ. 37, σ. 109]. — δ' «Πρὸς τὸν Μέγαν Βασίλειον» Ἀρχ. «Τοῦ πληρωθῆναί σου ἐπίταγμα» [Migne, ἐνθ' ἄν. σ. 120 — ε' [τοῦ αὐτοῦ] Ἀρχή. «Ἐψευδάμην ὁμολογῶ» Migne, ἐνθ' ἄν. 21. — ς' «Τῷ αὐτῷ». Ἀρχ. «Οὐ φέρω τὴν Τιβερινὴν» [Migne, ἐνθ. ἄν. σ. 22]. — ζ' «Τῷ αὐτῷ» Ἀρχ. «Σὺ μὲν σκῶπτε». [Migne, ἐνθ. ἄν. σ. 24]. — η' «Τῷ αὐτῷ». Ἀρχ. «Ἐπειδὴ οὐ φέρεις». — θ' «Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ». Ἀρχ. «Ἄ μὲν πρότερον». — ι' «Τῷ αὐτῷ». Ἀρχ. «Πῶς ἐπιφυλλίς» [Migne, ἐνθ' ἄ. σ. 96]. — «Τῷ αὐτῷ» Ἀρχ. Ἐπαινῶ σου τῆς ἐπιστολῆς. — ιβ' «Ἀμφιλοχίῳ». Ἀρχ. «Ἄρτους μὲν οὐκ ἤτήσαμεν». — ιγ' «Τῷ αὐτῷ» Ἀρχ. «Ὡς μικρολόγως» — ιδ' «Βοσπορίῳ». Ἀρχ. «Ἐνόμιζον μὲν». — ιε' «Τῷ αὐτῷ». Ἀρχ. «Δίς ἤδη τοῦτο». — ις' Καίσαρίῳ τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ. Ἀρχ. «Οὐδὲ οἱ φόβοι». [Migne, ἐνθ' ἄ. σ. 53]. ιε' [Τῷ αὐτῷ]. Ἀρχ. «Ἰκανῶς ἠρυσθρίασαμεν». [Migne, ἐνθ' ἄ. σ. 32]. ις' «Σωφρο-

νίφ ὑπάρχω. Τούτου τὴν βοήθειαν ἐπιζητεῖ ὁ θεολόγος κατὰ τῶν διαρπασάντων τὰ τοῦ Καισαρίου μικρῶ ἔμπροσθεν τεθνηκότος». Ἄρχ. «Ὅραξ οἶα» [Migne, ἐνθ' ἄν. σ. 64]. ιζ' (φ. 176^α). [Τῷ Βασιλείῳ]. Ἄρχ. «καιρὸς εὐβουλίας» [Migne, ἐνθ' ἄν. σ. 53]. ιη' «Πρὸς εὐσέβιον ἐπίσκοπον Καισαρίας». Ἄρχ. «Ἐπειδὴ πρὸς ἄνδρα». ιθ' «Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ». Ἄρχ. «Μὴ θαυμάσης». κ' «Πρὸς τοὺς ἐν Καισαρεία ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς» Ἄρχ. «Εἰμι μὲν ποιμὴν». κα' «Τοῖς ἐπισκόποις ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς». κβ' «Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ». Ἄρχ. «Ἐπειδὴ σε τεθέντα». κγ' «Τῷ αὐτῷ» Ἄρχ. «Πυνθάνομαί σε». κδ' [Τῷ αὐτῷ]. Ἄρχ. «Ἐγὼ σε καὶ βίου». [Migne, ἐνθ' ἄ. σ. 113].

3 (φ. 194^α - 200). Ἄδηλον σάτιρα κατὰ μεθύσων ἐκ στίχων 335. Ἄρχ.

«Θ/ε]έ μου δός μου δάκρυα, ποτάμια νὰ χύσω,
τὸν μεθυσμένον ἄν[θρωπον, νὰ κλαύσω νὰ θρηγήσω,
δός μου ὀλίγην σύνεσιν ὅπου νὰ ἐννοήσω,
καὶ εἰς αὐτὸν τὸν δυστυχεῖ πρεπόντως νὰ λιλῆσω,
δός μου καὶ ἓνα βοηθόν, διὰ νὰ βοηθήσῃ,
ὅπου νὰ εἶναι ἄξιος, τοῦτον νὰ ταλασίῃ»...

Ἐν φ. 81^α «χειρὶ τοῦ ἀντιγραφέως «Τέλος τοῦ κανόνος τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ τελειώσαντος ἐν ἔτει 1794 Ἰανουαρίου 19 ἔσται αὐτῷ δόξα».

Ἐν φ. 118^α χειρὶ τοῦ γράψαντος τὸν κώδικα ἐν ὑστέρῳ προσθήκη «Σπύρου Παπαδημητροπούλου ἐκ κώμης Πιάνου γράφω».

Ἐν φ. 149^α χειρὶ νεωτέρῳ «1820: Ὀκτωβρίου 20: τέλος τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν κανόνων οἵτινες ἐγράφησαν ψηχαγογηθέντες καὶ ἐξηγηθέντες παρ' ἐμοῦ Δαβὶδ Ἰωαννίδου Κυπρίου καὶ ἐκ Κωμοχωρίου Κισσονέργης».

Στάχσις πρόχειρος ἄτεχνος ἐκ φύλλων ἐντύπων καὶ ναστοῦ χάρτου συγκεκολλημένων μετὰ ῥαχιαίας περγαμνηῆς.

Ἦγοράσθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῇ 5 Ἀπρ. 1916 παρὰ τοῦ κ. Μ. Γεδεῶν.

(Ἔπεται συνέχεια).

Δ. Μ. ΣΑΡΡΟΣ